

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 47.

Plymouth, Pa., d. 21 Lapkričio (November) 1900 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XV.

10 METINIS ISZPARDAVIMAS!

Mes pigiai parduodam geriausią tavorą. Jus negalite rasti geresnio tavoro, už tokią prekę.

VISKAS GERAI PASIUTA.—Mes neperkame pigiai pasiutu drapanu,—mus krautuveje viskas yra darbas gerai apmokamu numananciu savo darbą kriauciu.

PIGIAUSIOS PREKĖS.—Mes už tai turime dideli pasisekimą, kad parduodame pigiaus už kitus. Jeigu norite persiliudyti, tai palyginkite mus prekes.

Vyrų suteliai vilnonei, juodi, mėlyni, ir kitoki ant žiemos, verti \$7,50 dabar už \$3,95
 Vyrų dailesni sutai, vilnonei, gražei ir gerai pasiuti, verti \$12,00 pas mus už \$10,00
 Vyrų lengvi rudeniniai overkotai, visokių spalvų, verti \$10,00 pas mus už \$4,85
 Vyrų overkotai ant žiemos visokių spalvų, verti \$15,00 pas mus už \$8,90
 Vyrų dailus žieminiai overkotai visokių spalvų, didžiausiam pasirinkime ir vėliau. sios mados, verti \$15,00 pas mus už \$12,00
 Vyrų juodi siutai visokios mados, puikiai padaryti, verti \$12,00 pas mus \$8,50
 Vyriszkos puikios kelinės vėliausios mados, vertos \$5,00 pas mus už \$2,85
 Puikus vyriszki siutai ant žiemos verti \$15,00 ir \$16,00 pas mus už \$12,00
 Vyrų overkotai ant žiemos puikiai pasiuti, geros materijos, verti \$10,00 \$5,90
 Puikesni vyrų overkotai visokių spalvų vėliausio mado, su szilkiniais pamuszalais verti \$15,00 pas mus už \$10,00
 Vyrų puikus bruslotai, verti \$3,00 \$1,25

Pigios vaiku drapanos.

Vaikų siutukai su ilgom kelinaitėms, verti \$8,50 pas mus už \$5,00
 Vaikams siutukai nuo 3 iki 8 metų, verti \$3,00 pas mus už \$1,98
 Mėlyni vaikams siutukai su raudona apikakle nuo 3 iki 10 metų, verti \$2,49 \$1,48
 Vilnoniai siutukai vaikams nuo 7 iki 16 metų, verti \$3,00 pas mus už \$1,95
 Kelnaitės vaikams nuo 4 iki 16 metų, vertos 75 ct. pas mus už 50c.
 Mėlynos vaikų kepuraitės, teipgi skurlnės, vertos 98 ct. pas mus už 49c.
 Vaikų vilnoniai siutukai, verti \$4,00 \$2,98
 Vaikų siutukai dailiai apvadžioti visokiais gražumynais, verti \$3,50 pas mus už \$1,98
 Vilnonės kelnaitės vaikams. vertos 75c. 50c.
Trumpos vaiku kelnaites 7 ct.
 Vaikų drabužiai (verti dolerį ar daugiau) 89c.
 Vaikų dailiai pasiuti drabužiai, visur po \$2,00 pas mus už \$1,48
Geriausios moteriszki czeverykai parsiduoda po \$2,00.

Pagal prekę galite numanyti ir jeigu mes ką sakome, tai teip ir yra. Daug moterių, atėję sako kaip joms patinka pas mus pigiai pirkti czeverykai. Galite pasirinkti geriausius czeverykus už \$2,00.

WEITZENKORNS

WILKES-BARRE, PA. Public Square & S. Main str.

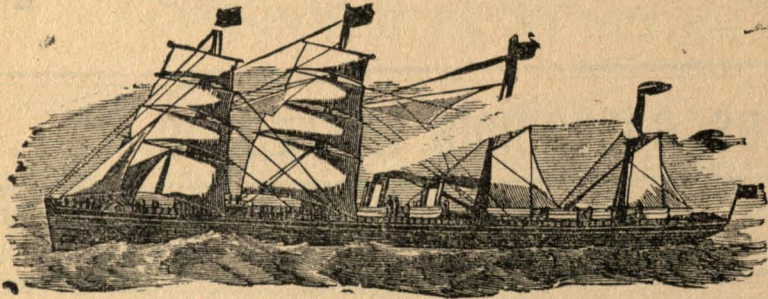
Max Kobre

Successor to

KOBRE & HERSCHMANN

Litewski i Polski **BANK**

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausia prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantorėje galite susiszekėti lietuviszkai ir lenkiskzakai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdamė tiketus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Ėuropoje.

KANTORAI MUSŲ EUROPOJE YRA TOKI

31 Admiralitatstrasse Hamburg. 46 Heerdenthorsteinweg Bremen.
20 Maaskade Rotterdam.

SEND 50 CENTS

TO US WITH THIS AD. and we will send you this Violin Outfit by express C. O. D. subject to examination. This violin is a Genuine Stradivarius Model, made of old wood, curly maple back and sides, top of seasoned pine, specially selected for violins, edges inlaid with purfling, best quality ebony finished trimmings. THIS IS A REGULAR \$2.00 VIOLIN, beautifully finished, highly polished, with splendid tone quality. Complete with a genuine Brazil wood Tonre model bow, 1 extra set of strings, a neat, well made violin case, large piece of rosin, and one of the best common sense instruction books published. YOU CAN EXAMINE IT at your express office, and if found exactly as represented and the greatest bargain you ever saw or heard of, pay the express agent \$3.75 less the 50 cent deposit, or \$3.25 and express charges, and the outfit is yours. SPECIAL PREMIUM OFFER. With every order accompanied by cash in full we will give one lettered fingerboard chart, which can be adjusted to any violin without changing the instrument and will prove a valuable guide to beginners, and we will also allow the instrument to be returned after 7 days' trial if not found entirely satisfactory in every respect. Satisfaction guaranteed or money refunded in full. Address, SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.) Chicago. (SEARS, ROEBUCK & CO. are thoroughly reliable.—Editor.)

ZINGEIDU IR AK'VA DEL SVIETO.

Tikrai pirmutinė vienatinė gydykla ant uželdinimo plaukų ant praplikusių galvų, slinkiną plaukų į trumpą laiką sudrutina yra duota užtikrinimas (gvarancijė). Kožuas užsiganėdina, kur jau tukstancziam ypatų profesor. Brundza suteikė puikius szvelnius ir tankius plaukus, ką tai laimingi per laikraszczius ir laiszkus iszreiszke szirdingai padėkavones. Vieta ofisu yra 145 GRAND ST. ir 996 BROADWAY, Brooklyn. Norinti gautie visą rodą su informaciję per laiszkus adresavokit sziteip:

J. M. BRUNDTA CO
Box 2361, NEW YORK, N.Y.

SEND NO MONEY

WITH YOUR ORDER, cut this ad. out and send to us and we will send you OUR HIGH GRADE CABINET BURDICK SEWING MACHINE by freight, C. O. D. subject to examination. You can examine it at your nearest freight depot and if found perfectly satisfactory, exactly as represented, equal to machines others sell as high as \$60.00, and the GREATEST BARGAIN YOU EVER HEARD OF, pay Special Offer Price \$15.50 your freight agent our

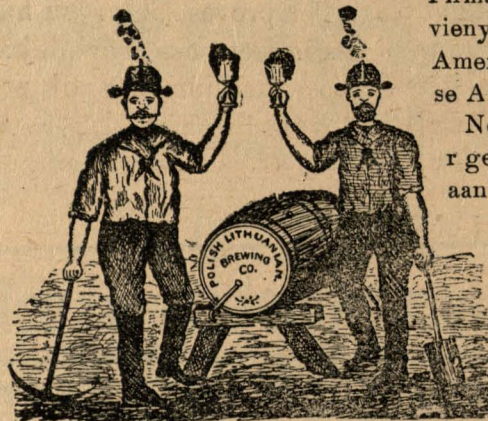
Machine weighs 120 pounds and the freight will average 75 cents for each 500 miles. GIVE IT THREE MONTHS' TRIAL in your own home, and we will return your \$15.50 any day you are not satisfied. We sell different makes and grades of Sewing Machines at \$8.50, \$10.00, \$11.00, \$12.00 and up, all fully described in our Free Sewing Machine Catalogue, but \$15.50 for this DROP DESK CABINET BURDICK is the greatest value ever offered by any house. BEWARE OF IMITATIONS by unknown concerns who copy our advertisements, offering unknown machines under various names, with various inducements. Write some friend in Chicago and learn who are reliable and who are not. has every MODERN IMPROVEMENT. EVERY GOOD POINT OF EVERY HIGH GRADE MACHINE MADE, WITH THE DEFECTS OF NONE. Made by the best makers in America, from the best material money can buy.

SOLID QUARTER SAWED OAK DROP DESK CABINET, plane polished, closed (head dropping from sight) to be used as a center table, stand or desk, the other open with full length table and head in place for sewing. 4 fancy drawers, latest 1900 skeleton frame, carved, paneled, embossed and decorated cabinet finish, finest nickel drawer pulls, rests on four casters, adjustable treadle, genuine Smyth iron stand. Finest large High Arm head, positive four motion feed, self threading vibrating shuttle, automatic bobbin winder, adjustable bearings, patent tension liberator, improved looper wheel, adjustable pressure foot, improved shuttle carrier, patent needle bar, patent dress guard, head is handsomely decorated and ornamented and beautifully nickel trimmed. GUARANTEED the lightest running, most durable and nearest noiseless machine made. Every known attachment is furnished and our Free Instruction Book tells just how anyone can run it and do either plain or any kind of fancy work. A 20-Years' Binding Guarantee is sent with every machine. IT COSTS YOU NOTHING to see and examine this machine, compare it with those your storekeeper sells at \$40.00 to \$60.00, and then if convinced that you are saving \$25.00 to \$40.00, pay your freight agent the \$15.50. WE TO RETURN YOUR \$15.50 if at any time within three months you say you are not satisfied. ORDER TO-DAY. DON'T DELAY. (Sears, Roebuck & Co. are thoroughly reliable.—Editor.) Address, SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.) Chicago, Ill.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRAVORAS** Suvienyose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriausė ALŲ PORTERĮ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų r geriausių apfinių, norint ir geaant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė proszkų.

Todėlgi perkantieji ir pardavėjai (karcziamnikai) visados reikalaukite Lietuviszko

laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

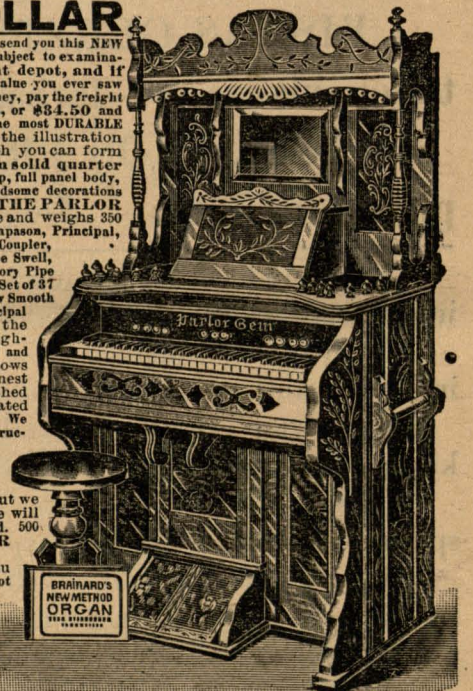
laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

SEND US ONE DOLLAR

Cut this ad. out and send to us with \$1.00, and we will send you this NEW IMPROVED PARLOR GEM ORGAN, by freight C. O. D., subject to examination. You can examine it at your nearest freight depot, and if you find it exactly as represented, the greatest value you ever saw and far better than organs advertised by others, at more money, pay the freight agent OUR PRICE \$35.50, less the \$1.00 deposit, or \$34.50 and freight charges. THE PARLOR GEM is one of the most DURABLE AND SWEETEST TONED instruments ever made. From the illustration shown, which is engraved direct from a photograph you can form some idea of its beautiful appearance. Made from solid quarter sawed oak or walnut as desired, perforated key slip, full panel body, beautiful marquetry design panels and many other handsome decorations and ornaments, making it the VERY LATEST STYLE. THE PARLOR GEM is 6 feet high, 42 inches long, 23 inches wide and weighs 350 pounds. Contains 5 octaves, 11 stops, as follows: Diapason, Principal, Dulciana, Melodia, Celeste, Cremona, Bass Coupler, Treble Coupler, Diapason Forte and Vox Humana; 2 Octave Couplers, 1 Tone Swell, 1 Grand Organ Swell, 4 Sets of Orchestral Toned Resonatory Pipe Quality Reeds, 1 Set of 37 Pure Sweet Melodia Reeds, 1 Set of 37 Charmingly Brilliant Celeste Reeds, 1 Set of 24 Rich Mellow Smooth Diapason Reeds, 1 Set of Pleasing Soft Melodious Principal Reeds. THE PARLOR GEM action consists of the Celebrated Sewell Reeds, which are only used in the highest grade instruments; fitted with Hammond Couplers and Vox Humana, also best Dolge felts, leathers, etc., bellows of the best rubber cloth, 3-ply bellows stock and finest leather in valves. THE PARLOR GEM is furnished with a 10x14 beveled plate French mirror, nickel plated pedal frames, and every modern improvement. We furnish free a handsome organ stool and the best organ instruction book published.

GUARANTEED 25 YEARS. With every PARLOR GEM ORGAN we issue a written binding 25-year guarantee, by the terms and conditions of which if any part gives out we repair it free of charge. Try it one month and we will refund your money if you are not perfectly satisfied. 500 of these organs will be sold at \$35.50. ORDER AT ONCE. DON'T DELAY. OUR RELIABILITY IS ESTABLISHED if you have not dealt with us ask your neighbor about us, write the publisher of this paper or Metropolitan National Bank, or Corn Nat. Bank, of Chicago; or German Exchange Bank, New York; or any railroad or express company in Chicago. We have a capital of over \$700,000.00, occupy entire one of the largest business blocks in Chicago, and employ nearly 2,000 people in our own building. WE SELL ORGANS AT \$22.00 and up; PIANOS, \$115.00 and up; also everything in musical instruments at lowest wholesale prices. Write for free special organ, piano and musical instrument catalogue. Address, (Sears, Roebuck & Co. are thoroughly reliable.—Editor.) SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.), Fulton, Desplaines and Wayman Sts., CHICAGO, ILL.

Didele krautuve

IR KARCZIAMA
Kas nori gero tavco gauti ir skanaus gerymo ragaut, tegul atsilanko pas Joną Żukaucką
Plymouth, Pa.

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame iszdirba skaniausia, geriausia ir sveikiausia ALŲ ELIŲ ir PORTERĮ
Po No 600 iki 612 Pearl str.

Vienatinė Lietuviszka KARCZEMA,

užlaikan geriausią Alų, duodu dide-lius stiklus, turiu visokio Vyno, ir seniausio sznapso, Avanos Cigaru, užkandis prie alaus kasdiena dovanai. Nedelioms nuo 12 nakczia atidarau, dėl moterių įėjimas ant antro floro, kiekvienam duodu visokią rodą.

ELIZABETH N. J

PETER BREIDT
Locninjkas.

L. Friedman

Cor. 4 str. & Catharine str.
PHILADELPHIA, PA.

AGENTAS

assekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ nū ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

PERŽVALGA.

— „Lietuviszka Ceitunga“ isz Klaipėdos pranesza apie naujai iszrastą lietuviszką stenographiszką rasztą per Jurgį Kuoksztą, lietuvi, isz Labotakių. „L. Ceitunga“ rodyja lietuviszkomis draugystėms tą rasztą atspausdinti ir paskleisti tarp žmonių, kad isz jo pasinaudotu.

— Kunigas Pipiras isz Klaipėdos rengia naują lietuviszką gramatiką, kuri skirsis nuo visų kitų lietuviszkų gramatikų. Laukiam!

— Priekulėje tapo lietuviszka ižegnota 58 vaikai ir 60 mergaičių. Viso 118. — Sauguose tapė ižegnota 18 vaikų ir 36 mergaitės. Sauguose ilgą laiką buvo kunigu Kristupas Jurkszaitis, dabartinis redaktorius „Tilžės Keleivio“, kuris lietuviszkus ižegnojimus buvo nupuldęs nuo 100 ant 25. Dabar Sauguose yra kunigu Kalanke, bene mozuras, kuris lietuviszka vaikus daugiau mokina negu Jurkszaitis. — Klaipėdoje vaikų ir mergaičių tapo ižegnota 109. — Piktupėnuose tapo ižegnota 11 vaikų ir 9 mergaitės. — Rusnėje ižegnojo 15 vaikų ir 22 mergaites.

— Tilžėje jau pradėjo elektriszki strytkariai važinėti po gatves.

— Philadelphijoi parapijonų tāsynės su kun. Kaulakiu tēsėsi tolyn. Žmonelės deda net po \$5,00 ant provų, kad iszgelbėti savo bažnytėlę nuo prazuties. Kun. Kaulakis laikosi po keletą policijantų apsisergėjimui nuo įnirsusių parapijonų. Kas isz to viso iszeis, negalima pasakyti dar, bet abi szalys szaunei isztusztins kieszėnius. — Tāsynės vienok niekur nepasibaigs, kur kunigams suteiktą savvalę parapijonai norės atimti, aprubežiuoti. Parapijonai jug dar niekur nelaimėjo skųsdamiesi ant kunigų. Tulų nusikratė neduoda-

mi jiems jokio cento, kas parapijonų yra vienatiniu ginklu. Per provas sunku su kunigais laimėti, nes provininkai tokiuose atsitikimuose tik pasipelnymo jieszko. Lietuviai norėdami turėti pakajų su kunigais, tegul padaro su jeis kontraktus ir tujų laikosi. Nepildant kontrakto galės lengvai tokį paszalinti ir pasijieszkoti kitą, kuris iszpildys kontraktą. Kunigai vėl lyg tyčioms erzinas su parapijonais ir visur stengiasi tik juos supjudyti. Koki bus vaisiai isz tokių darbų, pamatysime, bet gerų tikėtis negalima.

— Socialistų Darbo Partija isz Pittsburgo per „Ateitį“ užmano įrengti kooperatyviszkas ukes ir kviečia visus laisvamanius prie to prisidėti pinigiskai, kad butu galima nupirkti didesnę plotą žemės, kur paskui visi iszvien dirbdami pradėtu ukę. Užmanymas yra praktiszkas ir vertas įkunyjimo. Kas nor prie to prisidėti, gal kreiptis pas

P. Lorentz,
2030 Sarah str.

Pittsburg, Pa.

— Praėjusę sanvaitę Pitts-
tone buvo 40 valandų atlaidai, kur kn. Pautienius vieną vakarą paszventė „extra“ dėl pelėdų, kurios jį per Susiv. seimą labai iszgązdinusios.

Isz Lietuvos.

Naujamiestis (Panevėžio pav.). Naujamiestis parapijoje klebonu yra Romualdas Styraviczius, arba kaip jo lietuviszka pravardė Styras; jisai pirmaus gyveno Pabaiske, kur atsižymėjo lenkomanija. Jis yra pagarsėjęs tuomi, kad daug valgo, ilgai miega, brangių gėrymus geria ir yra didelis lupikas varguolių žmoneliu, nes kur jis tiktai gyveno, mokesčiai už visokias tikėjimiskas apeigas, buvo neiszpaskomai dideli. Dabar Žemaičių vyskupas pakėlė jį

ant Kauno seminarijos inspektoriaus — lietuvystės giltinės, nes jis lietuvystei seminarijai neduos nė pasirodyti. Kun. Styras turėjo savo tikrą dėdę klebonu Pabaiske, kuris netik Pabaisko lietuvius sulenkino, bet ir didelius turtus susikrovė, kuriuos kun. Styrui paliko. Kun. S. dabar savo turtą ant szimto tukstanczių skaito.

Naujamiestiečiai visur jieszkojo pagelbos, kad tik iszsiliuosuoti nuo lupiko, bet niekur užtartytojo nerado, nes kiekvienas bijojo ir iszsizioti prieš tokį „Jo Mylistą“. Tik vyskupas susimilo ir paėmė pas savę, ant seminarijos inspektoriaus.

Labunavas (Kauno pav.).

Czion yra kunigas Juozas Masilionis, jaunas dar vyras, bet jau apszčiai pinigų nuo vargdienių žmoneliu pririnkęs, kuriuos lupa be jokio pasigailėjimo. Kun. Masilionis da kamendorium budamas atsižymėjo mokėjimu paskutinius gražius nuo vargszų artojėliu iszviloti. Nežiurint jau to, kad už viską lupo kaip žydas, arba kalėdodamas stropiai rublius rinko, bet norėdamas, kad vyskupas jam greicziaus kleboniją duotų, sulupo nuo vargdienių daugiau kaip 600 rubliu ir nuvezė vyskupui sakydamas, jog žmonės isz liuosos valios ir didzios meilės, savo vyskupui, jam paraginus, tuos pinigus sudėję ir troksztą kad per jo rankas vyskupas tuos pinigus priimtų. Tokiu budu vyskupas su pasigėrėjimu tuos pinigus priėmė ir kun. Masilioniui kleboniją davė. Ko tas pinigas negal?

Lietuvis.

Pirkimas žemės Lietuvoje.

Maskoliszki laikraszčiai placiai raszo apie naują valdzios padavadijimą, daleidziantį katalikams pirkti žemę sziaurvakariniame kraszte, taigi Lietu-

voje ir Lenkijoje. Pasirodo vienok, kad valdzia nebuvo visiszka uždraudusi igyti aprubežiuotą žemės plotą, tik vietiniai maskoliszki urėdninkai, saviszka pasielgdavo pagal savo norą ir nužiurėjimą, iszduodami pavelijimus žemę pirkti. „Peterburgskija Viedomosti“ patalpino gana asztrų straipsnį, kuriame nurodo, kaip savvaliszka pasielgdami valdzios reprezentantai sziaurvakariniame kraszte nepavelydavo pirkti žemę katalikams (lietuviams ir lenkams), vienok galėdavo pirkti vokiečiai, žydai, prancuzai, visi svetimszaliai ir tt. nežiurint jų tikėjimo, nors jie maskoliszkos kalbos visai nesuprasdavo. Valdzia matydama tuos neteisungumus, pasiryžo tą blogą praszalinti. Laikrasztis pakeilia klausimą, kodėl svetimi gaivalai, atsibastę isz kitur, turėtu turėti daugiau tiesų, negu vietiniai gyventojai, geriau numanantieji reikalus szalies. Mislis naujo padavadijimo yra, kad katalikai nors ir žemiau stovintieji už maskolius ir skaitomi ukėsais antro skyriaus, vienok isz ekonomiszkos pusės turėtu buti pirmesniais už svetimszalius.

Nors tas naujas padavadijimas mažai ką pagerins padėjimą žemės ir žemvaldziu sziaurvakariniame kraszte, kadangi maskoliszki satrapai ir toliaus elgsis kaip jiems patinka, vienok czion svarbus dalykas, kad valdzia gauna persiliudyti, jogiai jos įstatymai nevisada atnesza naudą, bet prieszingai tankiai gana daug užkenkia. Ar valdzia su laiku neapsižiurės, kiek jai kenkia ir uždraudimas spaudos lietuviams ir ar nebandys iszpalengvo ir tą blogą praszalinti?

Kauno gub., Seredziaus parapijoj, vieno ukininko sunus parėjęs isz Amerikos pirmiausiai užėjo pas savo kaimo karcziamninką žydą, kad atiduoti

jam 7 rub. kuriuos buvo paskolinęs pirm isėjimo į Ameriką. Atlikęs savo reikalą su žydu, jis skubinosi pas tėvus, tuomi labjaus, kad jau buvo vėlu. Eidamas namon ji mislijo kaip jį priims tėvai, ar pažis sesuo, kurią jis paliko maža mergaite. Jam užėjo ant mislių neiszsiduoti ir žiurėti, kaip greit jį namisz kiai pažis. Įėjęs į grinczią ir natydamas, kad jo nieks nepažysta, nes buvo dailiai apsirėdęs, o 8 metus iszbuvus Amerikoje buvo nekiek atsimainęs, užklausė, ar nepriimtų jį ant nakvynės. Tėvai skundėsi neturtingi esą, tai dėl geresnių pakeleivių nei vietos tinkamos neturį kur paguldyti; keleivis sakėsi esąs pirklys isz Peterburgo, turėjęs reikalų apielinkėje ir važiuojęs į Vokietiją, labai esąs nuvargęs ir pergulėšęs bent kokioj vietoj, kad tik iszsimiegoti. Galiaus tėvai sutiko priimti jį ant nakvynės ir jo sesuo paklojo jam guolį ant suolo. Jis pirm miego davė seseriai 50 r. neva už paklojimą ir parodė, kad turįs daugiaus pinigų. Sesuo labai nusidžiaugė gavusi tiek daug pinigų, parodė tėvui ir motinai ir jie pradėjo kalbėti tarp savęs, kiek jis galįs turėti pinigų, kad tiek daug duodąs už guolio paklojimą ir galiaus motina su dukteria susitarė papjauti keleivį ir visus jo pinigus paimti ir pasisakė tėvui, ką jos norį padaryti. Tėvas, nusistebėjęs, sakė, juog užtenka ir tų pinigų, kuriuos davė, už teip menką guolį, tegul jis buna sav gyvas ir rytoj iszsimiegojęs sav sveikas toliau tekeliauja. Bet pacziai su dukteria bekaulijant ir tėvas davėsi prisikalbint ant žmogzudystos ir visi sutarė keleivį papjauti. Tėvas vienok sakė, kad jo gyslos dreba, kad tokį darbą atlikti, jis sakėsi eis pas Judelį iszsigerti gero sznapsu, tai tada gal ir galėšes keleivį nužudyti. Nuėjus į

karcziamą, kaip tik jį žydas pamatė, tuojaus suszuko: „Nu, Mikai, tu su linksma naujiena atėjei“. Kada žmogelis klausė, kodėl ir su kokia naujiena jis atėjęs, žydas atsakė: „nu, juk tavo sunus, Kasparas, parėjo isz Amerikos, jis pas manę jau buvo“. Žmogui toptelėjo į galvą ar tik tas pakeleivingasis pirklys nebus jo sunus ir jis nieko negėręs skubinosi namon kad su sunum kas neatsitiktų. Prieinant prie namų jo pati ir duktė iszbėgo jį pasitikti ir pasigyrė, kad juodvi ir be sznapsu su keleiviu apsidirbo. Kada tėvas pasakė joms kas tas keleivis per vienas, visi iszvirto ant žemės, atsipeikėję skubinosi į grinczią ir isz tikro pažino, kad tai jų Kasparas.

Matote, broliai, kaip kartais atsitinka. Pinigai galvažudžiai ir isz kitur parėjus, geriaus nesislėpti, o ypacz su pinigais nesigirti, nes pinigai gali ir gerą žmogų į pagundą įvesti. *V. M. Sabonis.*

Politiszkos žinios

Amerika. Rinkimų trucks mas nutilo ir pergalėjusi partija pradeda visokius iszriktavimus, kaip vėl per kelis metus szalį saviszka valdyti. Priesz rinkimus viskas buvo apytykę, mat turinczioji savo rankose valdžią partija, liovėsi su visokiais projektais, reikalaujancziais didelių iszskasztavimų, arba tokių kurie vien tik jai ant naudos iszeitu, kad tuomi savo gaspadoriavimu nesuerzinti balsuotojus. Po rinkimų viskas tarsi atgijo, ir jau isz anksto rupinasi apie padidinimą kariaunos, laivynės ir t.t. Amerikos kariauna susidėjo isz 25,000 kareivių, tik priesz pradėjimą karės su Ispanija kongresas paveliyo daugiau du pulku artilerijos, taigi prasidėjus karei Suv. Valstijos turėjo 27,000 kariaunos. Pasibaigus karei kada reikėjo

paleisti kariauną ir liuosnorius, Amerika turėjo didelius pulkus Kuboje ir ant Porto Rico, o kurių negalėjo visiszka atszaukti, nežinant kaip dalykai virs, ypacz su gyventojais Kubos, kurie buvo labai neramus, tiek laiko kovoję priesz Ispanų priespaudą ir nežinodami ko laukti nuo amerikų, kurie pasibaigus karei nei nemislijo nuo Kubos iszsikraustyti. Tame pakilo karė su pilpinieciais, kurie ilgai kariavę, kad iszsiliuosuoti isz po Ispanijos jungo, nenorėjo kitų neprasztytų-atėjunų pradėjusių isvieszpatauti nuo ispanų nupirktose salose, nors tų salų gyventojai ir sakė kad jie nepripažino ispanų valdžios ir paczius ispanus buvo apsiėmę isz Pilipiniszku salų iszvyti, taigi Ispanija neturėjo ką nei parduoti. Valdžia isz sykio pamatė, kad jau nekalbant apie kitas vietas, Pilipinuose, reiks užlaikyti daug kariaunos, o czia reikėjo paleisti liuosnorius liekant tik su saujale. Kongresas matydamas tai, paveliyo prezidentui užlaikyti per du metu 65,000 kariaunos, o jei butu reikalas, tai imti liuosnorius kad turėti 100,000. Pasidėkavojant tam pavelijimui, valdžia apart pulkų Kuboje ir ant Porto Rico, galėjo Pilipinuose laikyti 65,000 kariaunos, teipgi, esant reikalui, ir į Kinus nusiųsti kiek reikėjo. Laikas paimtų ant dviejų metų baigiasi Liepos mėnesyje ateisanczių metų ir juos paleidus Suv. Valstijos vėl liks tik su 27,000, o jiems Pilipinuose reikia penkeriopai daugiau. Komentantas Amerikos kariaunos gen. Miles, apskaitė kad kariaunos reikia laikyti mažiausiai 85,000, ministeris karės norėjo 100,000 su virszum, laikraszcziai-gi, net ir tie kurie yra prieszingi dideliai armiai, raszo, kad valdžia turi turėti daugiau per 60,000 kariaunos kad užlaikyti tvarką ant užimtų salų ir saluczių, ku-

rias Amerika „valdo“. Greta skaitlingesnės kariaunos, reikia ir didelę laivynę turėti, kad priesz Europą pasirodyti, ar parėjus reikalui apsiginti. Ką pirmesni kongresai paveliyo yra statoma kelios deszimtys kariszku laivų, keletas da nei nepradėta, ir komisija, paskirta laivynės ministerijos, peržiurinti stovį laivynės ir jos reikalus pareikalausenti nuo kongreso daleidimo statyti dar keletą naujų laivų, visokių skyrių. Net „Moskovskija Viedomosti“ iszsitarė, kad toks ruoszimasis buti galinga, kaip ir kitos vieszpatystės davės Suv. Valstijas iki to, kad turės pastoti monarkija.

Pietinė Aprika. Gen. Roberts negalėdamas pergalėti burų apsiėmė pasinaudoti taktika ispaniszko gen. Veyler'io ant Kubos ir suvaryti visus gyventojus į didesnius miestus, kur juos galėtu atlaikyti nuo paszelpimo kariaujanczių burų. Pasirodo, kap anglų pajiegos toli yra per mažos galutinai pergalėti burus, ir kad anglai nors skaitomi už apszviestą tautą, griėbiasi už nuožmiausio budo vedime karės. Kaip toks suvarymas gyventojų į didesnius miestus Kuboje iszszaukė visų protingų žmonių pasibjaurėjimą ir iszikiszimą Amerikos, teip lygiai gal iszeiti ir pietinėje Aprikoje anglams su burais, už kuriuos teipgi visi pilantropai užstoja ir greitai gali iszikishti tarpan Maskolija arba Prancuzija, o tada Anglija turėtu pasitraukti isz pietinės Aprikos respublikų, kaip Ispanija isz Kubos ir Pilipinų. Prezidentas Kruegeris jau parkeliavo Europon ir pane dėlyje tapo iszkilmingai priimtas Marseille, Prancuzijoi. Isz Marseille prezidentas keliaus į Paryžių, paskui į Olandiją ir Belgiją. Anglija nujausdama prez. Kruegerio kelionės pasekmes, mėgino užginti priėmimą visokių daiktų

ant laivo, kuriuos ketino prez. paimti. Kruegeris vienok padarė teip, kad Anglijos mieris likosi be pasekmės ir visi daiktai, archyvai ir pinigai, pateko į paskirtas vietas. Net Vokietijos stengimasis užgrėbti respublikų pinigus nieko negelbėjo ir turėjo atsitraukti. Kad vėl Vokietija neprisikabintų, archyvus nugabeno į Italiją kuriuos pagarsins ir išrodys, kad Anglijos kolonijų ministerio Chamberlaino buvo daromos visokios intrigos, kad užgrėbti abi respublikas dėl savo naudos.

Burai karę veda tolyn be jokio pertrūkio. Komendantas Louis Botha Rosendal'e, siaurruytinėje dalyje Transvaaliaus įrengė naują valdžią su \$750,000 kapitalo dėl mokėjimo algų kariaujantiems burams po \$1,20 už dieną. Komendantas Abel Erasmus su 2000 burų, 1000 vežimų ir 12,000 gyvuolių yra kalnuose pas Oliphant upę, Transvaalijoje. Burų virszininkai išleido apgarsinimą, kad visi burai padėjusieji ginklus vėl imtusi už jų ir kariautu priesz anglus po grasme mirties.

Anglai turėjo pasitraukti iš Vryheid į kalnus rytinėje dalyje Transvaaliaus, nes burai buvo pasirengę sugriauti miestą. Pas Edengburg, Oranijai, anglai burus atmusę; burai nužudė 75 savųjų užmusztuose ir sužeistuose. Siaurruytinėje Oranijai pas Harismith anglai nužudė 20 užmusztuose, 37 sužeistuose ir 21 pateko į burų rankas su didele kaimene jaučių ir avių. Burai net 20 vietų išardė geležinkelį tarp Bloemfontein ir Orange upės, teip-gi nukirtę telegrafų dratus tarp Kimberley ir Belmont. Burai visose szalise pradėjo anglams sunkenybes daryti kad juos alsinti ir traukiant szian ar ten užpulti iš nežinių.

Rytinė Azija. Viskas eitu

greičiaus prie galo, jeigu tarp vieszpatysčių butu sutartis. Dabar ko viena reikalauja, tai kita atmeta arba nepritaria kitos reikalavimams ir dėlto negal priėti prie galo. Visos vieszpatystės veik norėtu isztumti laukan Angliją ir dėlto vienyjasi; tam dabar geriausias laikas, nes Anglija Kinuose turi nedaug kariaunos. Tarybos su Kinų valdžia nepaslinko pirmyn. Vieszpatystės reikalauja nubaudimo myriu sukeltojų maiszto, o Kinų valdžia pasizadėjo juos tik sumesti į kalėjimą ant viso gyvenimo, bet tasai pažadėjimas ir be vertės, nes tų kaltininkų rankose yra visa valdžia ir jų nubauti Kinų valdžia neįstengs, kadan-gi su jeis eina iš vien kariauna ir gyventojai.

Pagal nesutarimą valdžių, nesutaria nei kareiviai. Ant Peiho upės ties Tientsin, prancuzai neatidarė savo tilto, kur turėjo praplaukti valtys su amerikonų transportu ir turėjo užtrukti net 5 valandas. Amerikoniszkas apicieras su sivaidijo su prancuzais ir tie jam botagu išszveitę nugarą nugabeno į savo areisztą. Amerikonai lydinti transportą užszoko ant tilto ir prancuzus sumetė į vandenį. Iš to ką tik neužsidegė kova. Virszininkai abiejų szalių rods susitaikė, bet kareiviai sznairuojasi ir vieni kitiems nuoszaliui pasigavę peria kailį ir dabar prancuzai per savo tiltą amerikonų visai neperleidžia. Korporalą Hughes, kuris norėjo varu prancuzų tiltu pereiti į kitą pusę upės, prancuzai nuszovė.

Maskolija. Caro liga pakėlė truckszmą ne tiktai Maskolijoje, bet ir kitose szalyse. Urėdiszkai buvo garsinama, buk caras per daug užsiimdavęs reikalais karės su Kinais, kas jo svekatą labai susilpninę ir jis apsirgęs nuo nesveikavandens Livadijoje Kryme, kur

jis dabar gyvena, nors tokiam garsinimui nieks netikėjo. Kiti minė, kad jam retkarcziais atsiliepia kirtis su lazda per galvą kurį gavo seniaus keliaujant Japonijoje nuo vieno vyro už mergą. Iš Romos pasklido žinios, buk caras esąs užnuodintas, bet daktarai sako, kad nieko ypatingo ten nėra: caras nepaisydamas ką ir kaip jis valgo, abelnai yra silpnos sveikatos ir dabar susirgęs, keltą dienų lovoje išzgulėjo. Tai ir viskas.

Maskolija, kaip matyt, daro planus, kad užpulti ant Indijų Azijoje, kurias dabar valdo Anglija. Karės ministerija ragina apicierius, stovinczius Taszkente ir kitur gerai susipažinti su Indostanu ir aplinkinėmis szalimis teip-gi yra paskyrusi pinigiszkas premijas apicierams, kurie greičiaus iszmoks yvairias rytų szalių kalbas.

Vokietija. Vokietijoje daug truckszmo padarė bene tyczia parengtas paczių ciesoriaus sargų pasikėsinimas ant ciesoriaus gyvasties. Lankantės ciesoriui mieste Breslau ir važiuojant į kirasierų kazarmes dideja gatve, kokia tai moteriszke metė į ciesorių peiliu, su kuriuom mėsą kapoja ir pataikė — į pasturgalio ratą. Nei neminėtume apie tokį atsitikimą, jeigu nebutu žinoma, kad daugelis tokių pasikėsinimų ant gyvasties vieszpaczių, buvo surengta jų paczių su pagalba policijos, kada jiems rupėjo atkreipti atydą ant savęs, arba išszaukti daugiau sanjausmo dėl savęs, tarp isztikimų pavaldinių ir pakelti savo puolanczią įtekme, kaip keletas tokių „pasikėsinimų“ vėliaus iszsziaiszkino. Tas pats, regisi, bus ir czionai. Ciesoriui Wilhelmui rupinantiesi apie iszdavimą nekurių naujų įstatymų, apie padidinimą kariaunos ir laivynės, apie užbaigimą ergelio Kinuose, kur jis

be žinios parlamento, viską saviszškai riktuoja, rupėjo, kad sziek tiek truckszmo padaryti, kad visų atydą atkreipti ant savęs. Laikraszcziai tuojuos pagarsino, kad toji moteriszke — Selma Schnapke — yra beprotė, taigi ją patalpino kokiam prieglaudose name, kur ji gaus užlaikymą kolei gyva. Ciesorius-gi lyg žinodamas kas tiks iszvažiuo su visu greitumu nieko nepaisydamas ant atsitikimo ir sėdėjo iš kitos pusės, negu į jį buvo peiliu mesta, nes nuo pavojingos pusės sėdėjo kunigaiksztis Saxon — Meiningen'o. Ciesorius, kaip matyt, nors isz dalies atsiekė, ko geidė.

Dalis darbu.

Minneapolis, Minn. Prasidėjus szalcziams ir negalint prigabenti Mississippi upe medžių, sustojo visos lentų pjovinczios, kur neteko darbo 5000 darbininkų.

Tampa, Fla. Czion sustraikavo 2000 darbininkų cigarų darbavietėse reikalaudami pripažinimo unijos.

Milwaukee, Wis. Geležies liejinczijoje Illinois Steel Co. tapo numazintos algos dėl 800 darbininkų ant 5%.

New Bedford, Mass. Whitman'o audimų pabrūke sustraikavo 200 audėjų, reikalaudami pakėlimo algos.

Terre Haute, Ind. Visų angliakasyklų sustraikavo visi maszinistai, reikalaudami pakėlimo algų. Dėl maszinistų turėjo pertraukti darbą 7000 kalnakasių. Ketverių kasyklų savininkai jau iszpildė straikierių reikalavimus ir tose pradėjo dirbti.

Mingo Junction, Ohio. Geležies liejinczija National Steel Co. numazino savo darbininkams algas nuo 20 iki 60% ir įvedė 12 valandų darbo laiką.

Westerville, R. I. Czion buvo sustraikavę italai darbi-

ninkai ir pradėjo kelti ermyderius, ko išsigandę darbdaviai pakėlė reikalavimus algas, bet paszalino nuo darbo straiko sukeltuosius.

Ashley, Pa. New Jersey gelzkelio taisymo vagonų dirbtuvėse tapo numazintos algos visiems darbininkams nuo 14 ant 12 ct. už valandą.

Youngstown, Ohio. Keturiuose geležies liejinyčiose tapo numazintos algos visiems formų taisytojams ant 50-75 ct. ant tonos, o kitiems visiems darbininkams nuo 4 iki 6%.

Pittsburg, Pa. Pittsburg Coal Co. užmanė naują būdą, padaryti darbininkus dalininkais kasyklų nutraukiant jiems kas savaitę po \$1,00 iš algos. Darbininkai turėję visados darbo, bus įsteigta pagalba tikusis nelaimėi ir myriui, ir negalinti jau dirbti darbininkai gautu užlaikymą. Tokiu budu toji kompanija nori pavergti 20,000 darbininkų. Kaip dalysis užpelną, apie tai visai nemini.

Indianapolis, Ind. Kalnakasių unija užmanė suorganizuoti ir suvienyti visus kalnakasius bei dirbancius prie kasyklų maszinistus, kad sustraikavus išzlaimėti, kad nebutu „scabsų“.

Isz Amerikos.

Duszių ganytojai.

Utah valstija, tai mormonų (mormonų tikėjimas daleidžia vienam vyrui daug paczių laikyt pagal turta; kuomi turtin-gesnis, tuom gal turėti daugiau paczių) vieszpatystė. Mieste Salt Lake City yra mormonų vyriausia dvasizskija, susidedanti isz 12 apasztaļu, 58 patrijarkų, 3,835 mokintojų, 3163 augstesnių kunigų, 11,000 senesnių kunigų, 1500 vyskupų ir 4,400 dijakonų visose szalise. Mormonizkos sektos iszpažintojų yra 127,394, kur po vieną ganytoją iszpuola ant 6 duszelių.

Prapuolę gromatos.

Paczto virszininkas isz Washintono pagarsino, kad nuo 1 Liepos 1899 iki 1 Liepos 1900 tapo prisiusta 7,539,158 gromatos į „Dead Letter“ ofisą, kurios negalėjo buti pridotos ypatoms pagal adresą, nes jų nesurado, ir nebuvo galima jų sugražinti siuntėjams, kurie nepadėjo savo adresu, kiti nei paraszo, kur tokių gromatų buvo 35,000. Toliaus vel 50,533 gromatose rado \$44,140 pinigais ir \$1,092,505 visokiose piniginese popierose. — Nuo 1 Liepos 1898 iki 1 Liepos 1899 skaitlius prapulusių gromatų buvo 6,855,983. — Kad nedingtu gromatos, visados reikia ant gromatos arba ant kitos pusės koperto užrasztyti savo (siuntėjo gromatos) adresą; tada, jeigu gromata nesuras adresato, sugryzsz atgal siuntėjui ir neprapuls.

Ką kunigai veikia?

Kun Pangonis (turbūt lietuvis) isz Grand Rapids, Mich. visaip persekiojo kelias vietines lenkiszkas draugystes už prigulėjimą prie „Związko“, ypacz „Towarzystwo Przemysłowe“ jis labjausiai ganabijo, kadangi, anot jo, jeigu nesirupinti, tai veikia visa parapija prigulės prie jos, o per ją prie „Związko“, kuris iszsiluosavęs isz po kunigų valdžios, zymiai pakilo, Galiaus vieną nedėdienį jis isz sakyklos užsakė, kad ant rytojaus bus „extra“ susirinkimas parapijinės Szv. Vaitiekaus draugystės ir kad visi privalo susirinkti dėl svarbių reikalų. Susirinkus, kun. nors neprigulėdamas į draugystę, atidarė susirinkimą ir pats užėmęs vietą pirmsėdžio, visaip niekino „Związką“ ir ant galo, iszsiėmęs savo apdirbtą rezoliuciją, padavė rasztininkui draugystės perskaityti, o pagal kurią visi prigulintieji prie „Związko“ turi tos organizacijos iszszizadėti, arba, isz Szv.

Vaitiekaus draugystės pasitraukti. Czion tulas F. Mazurkievicz, viens isz darbsztesnių lenkų, priesz kurį kun. Pangonis labjausiai varėsi, pakėlė protestą prieszai rezoluciją, kad jis galjs prigulėti kurjam patinka ir jeigu jį iszmesę, jieszkosę teisybės per provą. Kunigas kuone su aszromis meldė savo „viernus“ parapijonus dėti pinigus ant provos, kad iszmesti tokį sanarį, kuris pasidrasino, kalbėti priesz kunigą.

Teip ir atsitiko: Mazurkievicius drauge su kitais iszmesztas isz draugystės, kreipėsi į sudą, draugystė gi, kurstoma kunigo, dėjo pinigus ir prova traukėsi per 8 mėnesius bet galop draugystė praloszė. Sudas pripažino, kad Mazurkievicius tapo iszmesztas neteisingai. — Neszoksi pagal kunigo smuiką, busi visur persekiotas ir paniekintas.

Bjaurus darbas.

Ties Limon, Col. baltveidžiai sudegino muriną Preston Porter, kuris buvo užmuszęs mergaitę Louise Frost. Atėmę jį nuo szerifo per 3 valandas darė prisirengimus, kol stirtą padegė ir, kas įstabiausia, laukė, kad žmonės susirinktų pamatyti, ką jie gali padaryti. Kitių buvo užmanymas į szmotus sukapti pirm sudeginimo. Jis tapo pririzstas prie relės įkaltos žemę, apkrautas malkomis, kurias apliejo karosinu ir uždegė. Kada nudegė virvė su kuria buvo pririzstos jos rankos, jo kunas persviro per ugnį ir tik kojos laikėsi pririzstos; tada žmonės prineszė da daugiau malkų, sukūrė didesnę ugnį apie jo kuną, nepaisydami jo kanczių ir riksmo, kol jis sugruzdėjo.

Sztai ir civilizuoti žmonės! Jeigu kas prasikalto, tai yra įstatymai kaip nubausti, nepavirstant į laukinius, patiems žmogžudystą nepapildant. Baltveidžiai nepasiziuro, kad

jie da arszesnių bjaurysczių padaro negu murinai. Valdžia teipgi nebando tokius pasibjaurėtinus atsitikimus persekioti, kadangi jai labiau rupi vesti kraugožingą karią su gyventojais tolimų salų, kurie norėdami but laisvais, nenori pasiduoti po valdžia Amerikos kapitalistų. Valdžia turėtu ir namieje darbo, kad nors kiek suvaldyti savo laukinius gyventojus.

Paminklas isz anglių.

Yra rengiama pastatyti paminklą isz anglies mieste Summit Hill, Pa. atmincziai Philip'o Ginter'io, kuris priesz 109 metus, atrado kietaisias anglis. Ginter'is gyveno giriuose isz rąstų pasistatytoje grinteleje, užsiimdamas medziokle. Kartą, medziodamas bandė iszsikepti nuszautą pauksztį, ir susikuręs ugnį, apstatė isz szalių juodais žvilgancziais akmenimis, kad ugnis geriaus laikytusi ir kaip jis nusistebėjo, matydamas, tuos akmenis užsidegant ir daug kaitros iszduodant. Nuo tada jis pradėjo rinkti tuos juodus akmenis kur tik rasdamas ir nesztiesi namon kurinimui. Gandas apie tai pasklido ir žmonės vėliau pradėjo ir giliau po žeme jieszkoti. Tai buvo apygardose miesto Mauch Chunk, Pa., kur pirmiausiai kietaisias anglis pradejo kasti.

8 metus kalėjimo,

už 10 ct.

John Welch isz Syracuse N. Y. tapo prasudytas ant 8 metų ir trijų mėnesių kalėjimo už pavogimą 10 ct. Jis tą 10 ct. pavogė įlindęs į svetimus namus ir tai 24 valandose po iszleidimui jo isz kalėjimo, kur buvo atkalėjęs metus ir 3 mėnesius teipgi už įlindimą į svetimus namus.

Povandeniniai

laiveliai.

Electric Boat Co. isz Elizabeth, N. J. stato szeszis povandeninius laivelius, pagal modelį John'o Holland'o; pen-

kis Suv. Valstijų valdžiai, o vieną sav. Tas paskutinis yra baigiamas ir statytojai ketina su juomi perplaukti per Atlantiką į Europą po vandeniu, kad parodyti jų naudingumą. Kovo mėnesyje jie pasitiki padaryti pirmą kelionę iš Suv. Valstijų į Kubą ir teip išbandžius leistiesi per didžurį apsisostojant ant salcs Bermuda isz ten į Portugaliją pietinėje Europoje. Jie tyziomis nori keliauti, kada bjauriausias oras, vėtros ir didelės bangos, kad parodyti jogiai jų povandeninis laivelis gali leistiesi į tolimą kelionę imant iki valiai kuro ir reikalingų daiktų. Czion jau pirmiau buvo daromi bandymai su Holland'o iszrastu povandeniniu laiveliu, kurį valdžia nupirko. Vokietijoje garsus laivininkystės architektas, profesorius Busbey, blogai atsiliepė apie teip statytus laivus, teip-gi ir anglas Thornycroft. Už tai Holland'as, iszradėjas povandeninių laivelių, ypacz nori parodyti jų praktizškumą.

Isz Argentinos.

Szj metą mūsų provincijoje, Entre Rios, ukininkams prastai einasi, nes pradedant nuo pusės Geguzio mėn. daugiaus buvo lytaus negu giedros. Geguzio, Birželio ir Liepos mėnesiuose czion yra sėjami kviečiai, bet szj metą nors pasėti, nekuriuose vietose, daugiausiai prapuolė, teip, kad kitur bandėme isz naujo sėti, nors ir mažai ant to pasitikėdami. Czion ukininkai yra pratę daug javų sėti, bet szj metą, nei pusę negalėjo pasėti, o lytus da vis nesiliauja. Rugsjutyje ir Rugsėjyje jau yra per vėlu sėti, bet ką padarysi, kad kitaip neiszpuola. Jeigu lytus apsisototu, tai bus laikas sėti vėlybesnius javus.

Entre Rios provincijoje ant geležinkėlių sumažino darbininkus ir įjiems algas. Kur

iki 15 Rugs. dirbo 9 darbininkai ant 8 kilometrų gaudami ant dienos po 1 pesą 70 cent. (77 ct.) dabar 9 darbininkai dirba ant 40 kilometrų, gaudami ant dienos po 1 pesą 40 centų (65 ct.), o ant valgio atlaiko po 50 centų, tai darbininkui lieka 90 cent. (45 ct.) ant dienos. Kur dabar lytus nesiliauja ir lauke mažai dirbti galima, o 50 cent. ant valgio atlaiko, tai darbininkai kitą mėnesį dirba uždyką, tik už maistą ir savo drapaną plėszdami. O suvargimas žmonių czion neiszpasakytas; ateina pas ukininkus ir siulosi dirbti, kad tik duotum pavalgyti, bet ir czion nėra ką veikti, nes lytus nesiliauja.

Argentinoj gyventojų nepersdaug, o žemės pakaktinai ir tarpais per kelesdeszintis mylių nerasi jokį gyventoją. Daugiausiai didžturcziai yra apėmę didelius plotus žemės, ant kurių gyvuolius augina. Yra plotai žemės per kiek szimčių mylių, kur da žmogaus koja nepastovejo. Kitos vietos iszrodo gana dailios ir, rodosi, tenai butu galima visai puikiai apsigyventi, bet nėra kam, kadangi kiekvienas taikosi apsigyventi netoli nuo jurių arba paupiuos ar prie gerų kelių susineszimui. Czion, mus provincijoje tankiai yra per 10 ir 20 mylių geras ir pigus kelias vandeniu, bet apsigyvenusių prie tų kelių yra mažai. Žmonės daugiausiai susigrūdę į miestelius prie menkai apmokamų darbų, badauja, dirba dovanai, vaikszcioja pušnuogiai, kad net szlyksztu į juos žiurėti, o vis daugiausiai italai ir ispanai. O szios szalies žmonės tai visai nedirba ir minta kaip papuola, daugiausiai isz vagystės. Kaip papuola į kalėjimą, tenai gauti valgyti, o kaip paleidžia, tai vėl pjauja gyvulius laukuose ar kaip kitaip maitinasi ir vis sotus, nors pušnuogiai.

Argentinoj gali gauti žemės

kur tik pasisuksi; savininkai didelių žemės plotų duoda žemės, gyvuolius, sudynus valgymui ir daugelį reikalingų daiktų, o kas užauga ant žemės, tai jie paima pusę; o jeigu kuris turi savo sudynus ir reikmenes, ir savo sėklą pasirupina, tai duoda žemės savininkui tik ketvirtą arba penktą dalį ir tokiu budu ir beturtis gali pralobti, jeigu tik netingės dirbti.

Asz velyju lietuviams vaziuoti į Argentiną, ypacz kurie norėtu žemdarbyste užsimti, nės czion ukininkai per isztisus metus aria, sėja ir kerta; vienus javus sėji, kitus valai nuo dirvos; jokių gyvulių nereikia szerti ar liuobti. Didžiausias ukininkų vargas yra su kuliomoms maszinoms, nes czionai nėra kitokių, kaip tik didelės garu varomos ir tokias nevysi gali isitaisyti, o turintieji maszinas didturcziai, labai biednesnius skriaudžia ir nei viens negal su jeis konkuruoti.

Jeigu mes galėtume gauti tokias su arkliais, kuliamas maszinas, kaip Lietuvoj daugelis turi, tai daug pinigų suczėdytume. Lankydamasis mieste Buenos Ayres, klausinėjau, bet negalėjau dažinoti, kur butu galima gauti su arkliais arba jaucziais kuliama masziną. Agentai tiek man pasakė, kad visos maszinos yra pargabenamos isz Sziaurinės Amerikos, bet tokių nieks nereikalauja szioje szalyje, taigi jie nei nelaikantį.

Justinas Szlapelis.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Westville, Ill. Vaidai parapijoje, kaip matyt, baigsis, nes parapijonai, neatrādę teisybės pas dvasiszką valdžią ir po visų provų, viską palieka kunigui. Rods, mes turėjom smarkų komitetą ir visi tikėjomės, kad gausime virszų, o ne kunigas, bet mus vyrans

įgriso tąsynės ir provos su kunigu per visą laiką, prie ko jie szaučiai nuvargo, taigi pakratė rankas nuo visko. Ant A. Apanaiczio kunigėlis du sykiu buvo varentus iszėmęs, bet sykį pats užsimokėjo kasztus; kaip atsitiko su antra prova — negirdėjau nieko, gal pats kunigas provą nudildė.

Parapijos komitetas buvo bandęs neduoti kunigui kasos ir net pas vyskupą važinėjo, kad duotu kitą kunigą, bet tas atsakė, jog kito kunigo neturįs ir visai neklausė komiteto pasiskundimų. Kunigas vėl iszpludo komitetą kaip tik mokėjo. Matote bažnytėlė padovanota vyskupui, tai ko ir benorėti. Ir ką gal rupėti mūsų reikalai tokiam vyskupui? Argi vyskupas padarys teisybę, atidarys akis kam? Kunigas kartą užrakino bažnyčią, praneszdamas žmonėms, kad norintieji eiti į bažnyčią, turi užsimokėti jam po 50 ct. ant mėnesio, arba po 10 ct. už sėdynę — ir nuvėjo savį kleboniją. Žmonės vis rinkosi ir kada jau galėjo buti apie 300 susirinkusių, kurie nerimastavo ir purijo, kunigas pasirodė isz klebonijos ir visi pradėjo rėkti ant jo. Kunigas matydamas, kad gali blogai buti, smuko atgal ir liepė paszaukti policiją, kad iszvaikytų žmones nuo bažnytinio loto. Teip-gi liepė vieną suaresztuoti, ką vienok policija negalėjo atlikti, baimindamasi pakelti musztynę su žmonėmis.

Žmonės eidami į bažnyčią sznekėjosi tarp savęs, kad kas nors turėšs buti tą dieną, nes anglai buvo iszsipylę ant ulyczių ir ką tai tarp savęs sznekucziavosi. Vėliau dažinojome, kad jie buvo dagirdę, jog mus kunigas yra užsikvietęs policiją, taigi norėjo patirti, kas tarp mus dės. Pasirodė, kad kunigas rengė ermyderį, policiją buvo užsikvietęs dar pėtnyčioje.

Iszvaikius žmones ir po sar-

gyba policijos, kunigas laikė miszias, bet nežinia su kokia szirdžia, nes buvo kaip ant žarijų, teip, kad net Ostiją izmetė ant žemės, kurią vaikas paėmęs padavė. Žmonės pamatė, kas atsitiko, tik krupcziojo ir pecziais traukė, o kunigas paėmęs izš vaiko Ostiją, skubinosi toliau miszias laikyti, kad tik greicziaus atlikti. Per pamokslą bandė kunigas visą piktumą ant parapijonų nuvaryti ir pludo bei keikė tokiais žodžiais, kurių neapsimu parasztyti. Nėjoks dvaro kerdžius arba palaidsnukė bobaba nebutu mokėjusi geriaus žmones izsdargavoti. Paskui buvo keletas aresztavojimų ir provų kunigo su parapijonais.

6 d. Rūg. buvo atvažiavęs džiakonas, airis, ir pasakė, kad kunigas prie kasos daugiaus neprigulėšęs, viskas busė rankose komiteto. Teip kalbėjo kad nuramdyti žmones, bet kitaip padarė. Kaip žmonės nurimo, kunigas užsakė, kad mėnesines suneszti jam į kleboniją. Tokia veidmainystė visiems nepatiko ir komitetas nuvažiavo pas džiakoną teisybės jieszkoti, tas vienok pasakė, kad kasą turįs valdyti klebonas, o jei kam nepatinka, gali prigulėti prie kitos bažnyczios, kurių yra pakaktinai. Tiek tai laimėjo komitetas ir parapijonai.

Iki szioliai, kiek matyt, žmonėms įgriso tasynės su kunigu ir jie pradeda atsitraukti nuo viso ko.

C. C.

Springfield, Ill. Paplitus daugybei kunigų ir bažnyczijų Amerikoje tarp lietuvių katalikų, lietuviai liuterionai to dar neturėjo, apart misijonieriaus M. Keturakaiczio, kuris, szian ir ten važinėdamas, protestonams dievmaldystę laikė. Dabar jau, rodosi, ir protesto niszkių kunigų nebus stoka, nes sziamė mieste du lietuviai lanko Concordia College, mo kindamiesi ant kunigų.

Vienas izš jų, p. H. S. Brus taitis, jau baigia seminariją ir ateinancią vasarą tikisi lietuviams protestonams pradėti dievmaldystę laikyti; jis paeina nuo Jurbarko, Kauno gub. Antras p. Petras Drignaitis, izš kaimo Ožnugario, netoli Batakių, Raseinių pav. Kauno gub., da tik antras metas kaip pradėjo lankyti kolegiją.

Ar turint daugiaus kunigų lietuviai įgaus daugiaus apszvietimo, — negalima žinoti. Misijonierius Keturakaitis iki sziol dar nieko svarbesnio ne nuveikė, apart nusipirkimo už žmonių aukas sav namų.

J. J. R.

Westville, Ill. „Vienybės“ num. 43, tulas „Klumpius“ bereikalo izšniekino Westville's lietuvius, kad kaziriavimas ir daužymas su krumpliais stalelių, — tai visas jų darbas. Man rodosi, kad raszytojas lyg nemato, kad Westville's lietuviai nesnaudžia. Czion yra T. M. D kuopa su 66 sanariais; politiszkas kliubas; agitavojame, kad sutverti kooperatyviszką draugystę; turime dvi pagalbines draugystes: Dr. szv. Petro ir Pauliaus, prigulinti prie S. L. A., teipgi ir atskirią kuopą bandome sutverti. Taigi klausiu ar kazirnykai galėtu tiek nuveikti?

Kad yra kazirnykų pakaktinai, arba ir tokių, kurie po kožnai izsmokesties dienai trankosi per naktis girtuokliaudami ar loszdami, né ne misliju užginti, bet kitų kaltes nereikia kitiems primesti ir kaltinti nekaltus. Apraszant peiktinus pasielgimus nekurių mus lietuvių, nereikėjo pamirszti ir gerų darbų vestvilieczijų. Raszytojas gal ir aukų ant Paryžiaus parodos bei kankintinių nepatėmijo?

Kurpius.

Lawrence, Mass. Atlankydamos savo draugus ir dažinėjus kad knygnas vardan Dr.

J. Basanavicziaus jau buna vakarais atidarytas, parupo ir man jį atlankyti. 4 d. Lapkriczio vakare nuėjęs tenai radau pulkulį tautieczijų ir mane linksmumas apėmė, matant jų darbavimąsi ant apszvietimo dirvos. Nors jų ir nedidelė kuopelė, bet, kiek macziau, jiems energijos prie darbo nestokuoja ir sumanesni lietuviai aizskina ir kitiems savo tautiecziams naudingumą knygnos. Knygų, kiek macziau, turi pusėtinai, daugelį draugai yra suneszę ir K. Gediminas izš So. Bostono yra prisuntęs knygų vertės ant \$14,00.

Darbai czion eina visai menkai, tai ir lietuviai nėra teip linksmi ir darbavimasis lėcziau eina, apart to dar nesuprantantieji mūsų tautiecziams darbą trukdo. Pažiūrėjus ant apystovų, tarp kurių jiems atsieina dirbti, drąsiai galime sakyti: Garbė jums Lawrence'o lietuviai, darbininkai ant tautiszkos dirvos! Tegyvuoja jusų geri užmanymai ir darbai! Tegyvuoja Dr. J. Basanavicziaus knygnas! Skinkite, tautiecziai, erszkėczius nuo mus tautiszkos dirvos nepaisydami trukdymų, valykim vortinklius nuo mus akių ir proto, o su laiku ir trukdytojais susipras ir pradės darbuotis. Dirbkime dabar, nelaukdam kol mus protiszkos pajiegos susilpnės, kada jau busime per seni. Dirbkime visi, o izšvisim laimingą dienele. Tada galėsime izsztarti: szalin izsgamos! lai gyvuoja Lietuva!

J. Smoleitis.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Penktoji knygelė „Vanduo ant žemės, po žeme ir virszuje žemės“ tapo visiems sanariams ir kuopoms izszsiuntinėta. Prekė jos bus 10 ct. ne sanariams. Už atspaudinimą 4,500 egzempliorių užmokėta \$76,00.

„Ukininko“ redakcijai į Prusus bus izszsiūsta, kaip ir pirmesnių izszleidimų, už dyką 1,900 egz.

Knygutė „Kuomi žmonės gyvena“ tapo knygiaus izszsiuntinėta kuopoms, kurią meldžiame pardavinėti sanariams po 5 ct., o ne sanariams po 15 ct., kaip buvo nutarta.

Seniaus izszleistų knygelijų „Keistutis“ buvo visai izszbaigus pas knygių, o „Orleano Mergelės“ buvo labai mažai, bet trumpiausiam laike knygius gaus izš Prusų abiejų po 800 egz.; tai-gi kuopos noriczios gauti kiek, tesikreipia prie centraliszko sekretoriaus, pagal kurio paskyrimą knygius prisųs.

Norėcziau atkreipti atydą kuopų ant kasztų izszsiuntinėjant knygas, ar kuopos norės, kad ir toliaus prisziuntinėti knygas apmokant izš centraliszkos kasos, ar jos panorės tuos kasztus paimti ant savęs? Meldžiu tą ant susirinkimų apszvarstyti. Kasztų pasidaro daugiaus negu galėtu rodytiesi arba vertėtu. Izszsiuntinėjus „Klionę grovo Kyburgo“, centraliszkojo sekretoriaus buvo paliepta sukolektavoti nuo kiekvieno egz. po 1 ct., bet nežinau ar nors viena kuopa tą padarė, nors jų izszsiuntinėjimas pareina daugiaus negu po centą. Dabar izszsiuntinėjant knygutę „Vanduo“ užmokėta \$8,13, o kur nusiuntimas kitų pas knygių, į Prusus, arba tų, kurias da vėliau knygius turės izszsiuntinėti, jau nieko nekaltant apie centraliszkojo komiteto kasztus? Taigi jeigu kuopos už joms prisziuncziamas knygas, kasztus paimtu ant savęs, susimažinus izszsikasztavimams, ateinantį metą butu galima porą knyguozijų daugiaus izszleisti. Bet tegul apie tai paczios kuopos nutaria.

V. Daukszys.

Ar jau užmirszome kankintinius?

Mums reikėtu užraudonuoti, nes neturim szirdyje meilės artymo, nesigailime tų, kurie dirbdami dėl labo mus tautos ir brolių į nelaimę papuolė. Mes tingime lupas atverti, idant kokį centą išspraszyti, mes susnūdę, mus mislys tarsi vortinkliais apaugę nuo tingumo, mums tuojaus nusibosta dirbti dėl gerovės tėvynės. Aukos ant kankintinių nustojo plaukę, mes lyg ir ilsimės po sunkių darbų, mislydami, kad jam darbą esame atlikę. Ne, broliai, da darbas neatliktas ir visi griebkimės prie to, kiek katras galime.

Kur įtekmė, darbai ir prisidėjimas mūsų kunigų? Jie mėgsta sakyti, kad bažnyčia yra parama ir išlaikytoja lietuvių, taigi jiems vertėtu ir prisidėti prie tautišzkų reikalų, kad neduoti progos užmėtinėjimams, jogiai jie maitindamiesi iš mus, yra mūsų reikalams priešingi. Rods jauniesniejie ir neturtingiejie kunigai yra po biskį prisidėję, bet kur yra mus turtingiejie klebonai, kurie valdo namus, farmas ir tt? Peržiurėkite suraszus aukautojų ant kokio nors reikalo, tai jų pravardžių niekur nepatėmysite, o juk tokiems iszmesti \$25, tai yra tik menkniekis. Teippat kur yra mus turtingesniejie vertelgos? Jie nesigaili nieko, jeigu einasi apie garbės įgijimą, arba pastoja dideliais rėmėjais kokio nors kunigų remiamo dalyko, žiurint pagal tai, ko tenai reikia, bet bandyk gauti nuo jų ant kokio tautišzko reikalo — nuo prasto žmogelio darbininko visados daugiau ir greicziaus gausi. Aukų rinkėjai teipgi, rodosi, aptingo, ir daugiau nebando rinkti ir kodėl teip? Mes nenuvargome per tai ką davėme, nepavargisime, jeigu ir vėl duosime, teip kaip nepralobo tie, kurie

nieko nedavė.

Rinkime aukų įtekmingesni žmonės visados turi daugiau pasisekimo, ypatingai jiems lengviaus iszspraszyti centą, kitą nuo svetimtauczių. Nuo mus lietuvių pailsti bekalbėdamas, kol kiek nors iszpraszaizai. Mes Thorp'o, Wis. lietuviai darome teip: turime knygutę, į kurią aukautojas įraszo savo vardą, o kurią mes visados turime su savim, kur tik einame ir prie kožnos progos bandome pasinaudoti, kad tik kiek gauti, ar tai susirinkimus, ar perkant ar parduo-dant. Vertelgoms, paaiszkindami reikalą, parodom kitų vardus ir kiek yra davę, ir iszreiszkiame velyjimą ir jų vardus turėti suraszę aukautojų. Priegtam mes visados nesziomamės numerį laikraszczių su pakvitavojimais, kad parodyti, kur aukos yra siuncziamos ir kad pinigai nedingsta. Czionai pas mus ant farmų mažai yra nuo ko aukas rinkti, o vienok mes esame surinkę \$19,81.

Kad kunigėliai butu geresni tėvynainiai, tai skarbonkos butu prie kožnos bažnyczios, bet dabar jie taiko tik kalbėti, o veikti nėi kiek. Skarbonkas reikėtu turėti yvairiose vietose, ant balių, piknykų, susirinkimų, saliunuose, krautuvėse, su paaiszkimais teipgi ir angliszkoje kalboje, nes nevysi pataikys svetimtaucziams tinkamai paaiszkinti. Toki paaiszkimimai turėtu buti su paraszu komiteto.

Teko girdėti, kad tula draugystė rengia įtaisyti tokias skarbonkas, tik nepatyrėm, ar vien savo mieste, ar tokios pateks ir kitur. *F. Mikolainis.*

Thorp, Wis.

Broliai, prie skaitymu ir mokinimosi!

Žiema artinasi, vakarai ilgesni, taigi yra kada kibti prie skaitymų ir pasimokinimo, už-

tatai asz noriu keletą žodžių pratarti apie tai, pasitikėdamas, kad mano žodžiai neliks be naudos.

Matom, kaip ateinant rudeniu, visoki vakariniai užsiėmimai ir pasilinksminimai baigiasi, isz maudyklių ir kitur žmonės traukia ant žiemos į miestus, daržuose apsiszojo visoki perstatymai ir szokiai ir gamtos gražumas nyksta, artinantis žiemai. Užtatai miestuose matome daugiau gyvybės, daugiau krutėjimo; atsidaro vakarinės mokyklos, ir visoki susirinkimai kliubuose, knygynuose, kaip turtingesni teip ir vargdieniai, susirinkę ramiai praleidžia rudenio ir žiemos nuobodžius vakarus skaitydami knygas ir laikraszczius. Bet pažiurėkime, mieli broliai ir sesers ant savės, gyvenanczių szioj apszviestoje szalyje, kaip mes rengiamės sutikti tą nemalonų sveczią rudeni ir nuobodžią žiemą? Daugelis darbų ant žiemos susimazina ar ir visai apsiszoja, dirbtuvės teipgi paleidžia kitus savo darbininkus ir kur nepereisime lietuviszkas grinzczias, visur atrasime po keletą sėdinczių, be jokio užsiėmimo. Nemislykite vienok, kad mus žmonės, neturintiejie ką veikti, užsiėmtu skaitymu ar pasimokiniu ko nors. Jei bent vieną isz szimto rasime, bandantį ką nors skaityti. Mūsų broliai loszia „einiki“ arba „sziasziosdeszimts szeszis“, o sykiu ir alutį maukia. Teip tai broliai lietuviai perleidžia brangų laiką ant girtavimo, kazirų ir pesztynių, nėi kiek nesirupindami apsiszviesti ir savo buvį pagerinti, o uždirbtus centus aukauja sudams ir policijai.

Jeigu prisieina aukauti ant mūsų tautišzkų reikalų, tai nenoriai ir su rugojimu kelintas porą centų iszmata. Kiti teisinasi, kad jie nenori duoti ant tautišzkų reikalų, kadangi isz jų centų gali pasinaudoti ko-

kis tinginys, nors, žinoma, nėi vieną tokį atsitikimą parodyti neįstengia, jie nesigaili, vienok, aukauti sunkiai uždirbtus centus provininkams ir kitiems mūsų nevidonams.

Paskutiniame vienok laike, kas kart daugiau mus brolių susipranta, kuomi jie esą, ir kad mums patiems reikia apie savo reikalus rupintiesi. Rods lietuvių Suv. Valstijose tuli skaito į 300,000 ir jeigu mes palyginsime dirbanczius ir prisidedanczius prie mūsų reikalų, tai pamatysime kad yra visai mažytė dalelė. Kada mes pradėsime darbuotis visi, teip kaip kitos tautos?

Ar nebutu mums linksma ir malonu jeigu mes pradėtume gyventi vienybėje, broliszkoje meileje, paduodami vieni kitiems meilingą ranką; pradėtume pratintis prie skaitymo gerų knygų ir laikraszczių, uždėtume knygynus, kur susirinkę dovanai pasiskaitytume knygas ir laikraszczius, kurių vieni savį isitaisyti neįstengiamė. Nereikėtu mums tranzkytiesi isz nuobodumo pakampėmis, po karcziamas, praleisti savo pinigus ant kazirų ir kitokių niekiszkių užsiėmimų. Per skaitymą gerų laikraszczių ir knygų įgausime kitokį supratimą apie visokius reikalus ir savo padėjimą; pažinsime įstatymus ir surėdymą szios szalies, o turedami daugiau iszminties ir numanymo, pastosime geresniais ukėtais; laikydamiesi ir dirbdami vienybėje galėtume į geresnius užsiėmimus įsigauti ir kokias nors vietas užimti, per ką pagerintume savo padėjimą ir pakeltume lietuvių vardą. Nejaugi airiai, italai yra už mus geresni, kad jie yra užėmę daug gerų vietų, apie kurias mes nėi nesapnuojame? Jie daugelyje dalykų stovi da žemiaus už mūsų žmones, bet pas juos daugiau vienybės, savitarpinės meilės; jie neperseioja brolis brolio, kaip mes, nepavydi savo ar-

tymui, per tai jie, remdami viens kitą, szioje szalyje stovi augszcziaus už mus.

Mūsų broliai pasielgia visai kitaip. Jeigu nors vienas isz mus gavo geresnį darbą ar teip kokį užsiėmimą, tai mus broliai stengiasi kiek galint jam kenkti; jei kuris nors isz mūsų bando pirkliaivimu užsiėmti, tai musiszkiai eina pas žydą, sakydami: „o ar negali teip pat dirbti kaip asz ar kitas“. Ne, broliai, teip darydami neįtengime susilyginti su kitomis tautomis, ir jos mus vis niekins, stumdys ir vadzios nei aklaus. Griebkimies, broliai, daugiaus prie mokslo, kad turėti daugiaus supratimo, pažinę, kaip mes stovime ir ko mums reikia, nesigailėsime kelių centų iszduotų ant laikraszczių ir knygų, isz ko turėsime szinteriopą naudą. Tuomet atsidarys mus akys ir suprasime kas mums naudinga, isznyks tarpe mūsų vaidai ir neapykanta, o pražydės broliszka meilė, mes pakilsime ir užimsime žymią vietą tarp kitų, ir mus tautos vardas pakils ant lygės su vardais kitų apszviestų tautų.

K. Gediminas.

Naujos knygos.

Biblioteka Sus. L. L. No. 2
Kaip geriausiai laidoti numirėlių? Pieszinyš Daktaro L. Wehlan. Isz angliszko iszguldė kunigas V. Dembskis. Spaudinta kasztais „Susivienijimo Lietuvių Laisvamanų“. Chicago, Ill. Spauda „Lietuvos“. 1900. Puslap. 29.

Tai yra jau antra knygutė iszleista kasztais „Susiv. L. L.“ Knygutė pajudina klausimą, kuris kas kart vis labjaus užima protus mokslo vyrų, kokiu budu geriausiai laidoti numirėlius. Raszėjas parodo vodingumą kasimo numirėlių į žemę, kur jie pudami per daugelį metų iszgaravimais užkreczia orą o vanduo sunk-

damasis po žeme, nunesza ligų sėklas į szulinius, szaltinius ir upelius ir žmonės nei nejunta, kaip užsikreczia ligomis. Raszėjas priveda daug faktų, kur ligos pakilo isz kapinyių ir jis kaipo geriausia būdą laidojimo numirėlių pripažysta deginimą krematorijose. Lietuviams verta susipažinti su virszminėta knygute, kadangi joje pakeltas klausimas pas mus iki sziol mažai kam yra žinomas, o augszcziaus minėtoje knygutėje jis apdirbtas plačiau.

Genių Dėdė. Treczias peržiurėtas ir pataisytas spaudimas. Iszleido M. L. D. Vilniuje 1900. Puslapių 30.

„Genių Dėdė“ yra daugeliui gerai žinoma apysaka. Apie jos vertę ir platinimasi geriausiai gali liudinti jau treczias iszleidimas, kuris yra pataisytas ir papildytas. Knygutės nereikia girti žmonėms, ji pati už savę kalba, ir szis jos iszleidimas, regisi, teip greit iszsiibaigs, kaip ir pirmieji.

Isz visur.

Prancuzijai, pas CherseyLeroi susimuszė du keleivių trukiai, kur tapo 8 žmonės užmuszti o 15 suzeista.

Petrapilėje, Smolnoy institute, kur buvo 250 mergaiczių mokintinių isz aristokratijos, visos tapo apnuodintos nuo metalinių sudynų, kuriuose virė valgi. Dvi numirė, kitos visos serga.

Ispanijai, per 25 mylias į vakarus nuo Barcelionos pas Villa Franca, valdzios kariauna sugavo 50 karlistų su visokiais ginklais.

Popiezius iszleido naują apinkrasztį (encikliką), kuriame tvirtina, kad kriksczcionystė yra iszlaikytoja pakajaus. — Europos vieszpatystės yra rods kriksczcioniszkos, bet apie pakajų nėra nei kalbos.

Krokavoje kun. Borysko turėjo ypatingą piktumą ant vieno žmogaus, kuris susirgęs pateko į ligonbutį. Kunigas apsiėmė atsikerszyti ir pakiszes dinamito norėjo iszlakinti ligonbutį, kada jame buvo 500 ligonių ir 40 daktarų. Eksplozija suardė tikrai rytinę dalį ligonbuczio, kur galą gavo 4 žmonės o apie 50 suzeistų tapo. Žmonės patyrė apie tokį kun. darbą iszvilko isz drabužių ir nuzurdojo.

Samborze, Galicijai, per rinkimus pasiuntinių į seimą, vienas urėdninkas pastatė pas urną žandarus, kad tiejie areztuotu kiekvieną, kas drys atiduoti balsą už demokratų partiją. Žandarams kelis suarezstavojus, pakilo toks sumyszimas, kad žmonės apstoję balsavimo namą atėmė žandarams ginklus, sudauzė urną ir pasikui uždegė namą, o tajį urėdninką szaunei apmuszė nuogą iszvižo isz miesto.

Mieste Cavallar, Koryntijai, siautė baisi ugnis, kur sudegė 420 namų ir 26 žmonės. 300 szeimynų neteko pastogės.

Pas Sembusse, Prancuzijai, iszlekė trukis isz rėlių, kur 13 keleivių tapo užmuszta, 20 suzeista o 5 visai prapuolė.

Moravijai, angliakasyklose „Pluto“ pas Viosa, užsidegė gazai, kur 10 darbininkų smertį rado ir 20 užgriauta tapo, kurie bene nutroksz dėl stokos oro ir maisto.

Pas Brueggen, Duesseldorfopro. iszlekė darbininkus vezantis trukis isz rėlių, kur 6 darbininkai užmuszti tapo o daugelis suzeista.

Mieste Pedrequer, Ispanijai, per bulių kovą, kur moters buvo bulių erzintojomis, sulužo viszkos, kur 8 žmonės uždusinti tapo o 200 suzeista.

Berlyne niekad tiek daug nebavo paduotų skundų ant persiskyrimų apszvedusių, kaip szimet. Daugiausiai skundų buvo isz tokių vietų, kur ant gyvenimo buvo priimami nevedę vyrai.

Poznaniaus arci-vyskupas von Stablevski rodyjės lenkams skirti į seimą vien lenkus, o ne kitokius. Valdžia ant jo atkreipė už tai visas keturias o vokiszki laikraszcziai reikalauja net atsisakymo nuo vietos.

Suv. Valstijų pasiuntinys isz Colombos, vidurinėje Amerikoje, pranesza, kad nuo drebejimo žemės Spalinio mėnesyje sugriuvo iki 15,000 namų. Gyventojai gyveną ir miegą po plynu dangum.

Visi skaito 400 metų nuo atradimo Amerikos, kur pirmasis atrastojas buvo Kristupas Kolumbas, ispanas. Dabar vienok pasirodo, kad kiniecziai jau pirm 1500 metų yra Ameriką atradę. Amerikos apicierai dabar Pėkine surado dokumentus, kurie parodo, kad kiniecziai pirm 1500 metų yra Meksikoje bažnyczią pastatę, toje vietoje, kur iszlipo ant kranto. Pirm dviejų metų Meksikoje, provincijai Sonora, prie tykojo didmario, mokslincziai surado griuvėsius su akmeninėms toblyczioms ir kiniszku rasztu, kurio perskaičymui Meksikos valdzia parsikvietė kiniėtį, kuris perskaitęs rasstą pasakė, kad tie griuvėšiai yra kinieczzių darbas, bet negalėjo pasakyti laiko dėl stokos argumentų. Dabar vienok tas pasirodo. Mokslincziai dabar rengia didelią ekspediciją jieszkojimui tolesnių griuvėsių prov. Senora. Net ten gyvenanti indijonai yra susimaiszė su kiniecziais ir jų gyvis daugiaus yra paviedus į kiniszką, negu kitų szalių indijonų.

Laikrasztis „Scientific American” paduoda plianą naujo garlaivio, pavadinto „Keturių dienų laivu” (Fourday boat) pagal tai, kad laike 4 dienų bus galima perplaukti per Atlantiką. Tasai laivas turės 930 pėdų ilgio, 87 pėdas augszczio ir 30 pėdų ploszio, pajiegos 110,000 arklių, per valandą nuplauks 30 jurmylių, įkrauti tą laivą bus galima 40,000 tonų. Keleivių galės paimti 1500 neskaitant jurininkų. Anglių sudegins per vieną kelionę 8, 550 tonų, kurios kasztuos \$38, 000. Pabudavojimas tojo laivo kasztuosęs \$6,200,000. Bus tai didžiausias garlaivis už visus iki sziol pabudavotus.

Mokslincziai visokiais budais stengiasi prieiti ir isztirti sziaurini žemgalį, bet negalėdami su szunimis privažiuoti, nei orlaiviais dalėkti, užmanė kast tunelį per ledynus ir tokiu budu nukakti įnebutą vietą. Szitą užmanymą padavė prancuziszkas apicieras Louis Lanette, kuris ant tos mislies užėjo keliaudamas po sziaurinę Alaską ir prisiziurėjęs į Eskimosus, kurie isz ledo turi sau pasistatę namus ir juose gyvena, kaip muriniuose namuose. Ypatiszka komisija isztyrinės Lonettės užmanymą ir radus jį galimu, taps pradėtas darbas. Užmanymas puduotas toks: Vasaros laike plaukti su laivu iki galima arcziausiai prie ledynų su visokioms padargoms ir iszteklium. Paskui amžinai netirpstančiuose leduose nei trukstančiuose kast tunelį, kaip žemėje, 11 pėdų platų, 8 pėdų augsztą iszmurijant sienas teipgi ledais. Darbas butu vedamas su elektriszkomis maszinomis, kas labai greitai eitu. Gal ir pasisektu lediniu tuneliu kiek arcziaus prie žemgalio prisigriebti, bet jeigu užgriutu, tai dingtu, kaip Andree iszlėkęs su orlaiviu.

Amerikonai nusiziurėję ant

Olandijos mokslinczių, keta padaryti povandenį laivą ir tyrinėti jurių gilumas; net didmarius keta perplaukti. Tokiam laivui nekenktu nei audros ir neužtraktu kelionėje.

Isz Konopnickienes.

Gesta jau szviesi dienele
Snaudžia girios migloje,
Ak! ir tu jau mus žemele
Busi gret tamsumoje.

Greit auszra tau apsiniaukė
Kuo gražiausia isz auszrų
Ką tarp dviejų jurių traukės
Dirvoms nokstančių javų.

Greitai rytas tavo mirė
Ir saulėtekis gražus
Ką teip garbę tavo gyrė
Pas saulutės vartelius.

Tavo saulei nepavyko
Nors ik piet pakilt dangun
Ant karstų kur ten isznyko
Stojus verktinu kryžium.

P. Sekupasaka.

Su jaunu pavasariu.

(Isz lenkiszko)

Ateis pavasaris praszytas,
Saulutė vėl linksmai praszvis,
Bet jaunos dienos sudarkytos
Daugiau jau niekad neatgis.

Jaunam pavasaryj' laimingai
Gražių pauksztelių lėks pulkai,
Bet nepaguos szirdžių vargingų
Kurias kankina sopuliai.

Jaunam pavasaryj' po kaimus,
Laukuos' žaliuos žolė jauna,
Bet ne ant dziaugsmo, ne ant laimės,
Dėl tų ką nyksta kaip rasa.

Jaunam pavasaryj' žemelė,
Kaipo pana pasidabys
Bet neprikels jau isz kapelių,
Kurie į žemę sziandien lys.

P. Sekupasaka.

Balius! Balius!

Darbininkų Kliubo Draugystės bus Serezoje 28 d. Lapkriczio ant SKATING RINK Plymouth, Pa. ir prasidės ant 7 valandos vakare ir trauksis tol, kol susirinkusieji tik szokt norės. Muzika bus pirmos kliasos. Visi lietuviai ir lietuvaitės vietiniai ir isz apielinkių pribukite ant to puikaus pasilinksminimo, ant ko nuolankiai užkviečiame *Komitetas.*

Balius Balius!

Draugystė Szv. Kazimiero daro puikų pasilinksminimą Subatou, 24 Lapkriczio, svetainėje Franklin Opera House, Nashua, N. H.

Pasilinksminimas prasidės 6 val. vakare ir trauksis iki 12 val. nakties. Muzika bus lietuviszka, kuri rėszs puikius szokius, kaipo tai kadrilius, pakelkojus ir kitus.

Įzenga vyrams 35 ct. Moterims ir merginoms įzenga dovanai. Pusė užpelno bus paskirta ant tautiszkų reikalų,

Visus brolius lietuvius ir lietuvaites, teip vietinius, kaip ir isz apielinkės, szirdingai užkviečiame ant pasilinksminimo.

Komitetas.

Didelis Balius.

Draugystė D. L. K. Algirdo kels didelį balių Serezoje 28 Lapkriczio (November) 1900 svetainėje Woods Hall 318-320 Borrow str. Jersey City, N. J. Muzika bus kuomi puikiausia po vadovyste p. Rinkevicziaus isz Brooklyn'o, N. Y.

Visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius, teip ir isz apielinkės szirdingai užprasdom atsilankyti.

Įzenga vyrams 25 ct.

„ moterims 15 ct.

Komitetas.

Balius! Balius!

Draugystė D. L. K. Gedimino kelia didelį balių 28 d. November 1900 m. ant salės Concordia Hall, Bank str. Waterbury, Conn. Ant kurio tai balius yra užkviečiami visi lietuviai ir lietuvaitės vietiniai ir aplinkiniai.

Dalis pelno bus paskirta ant tautiszko labo.

Įeiga vyrams 25 ct. o moterims dykai.

Užpraszo *Komitetas.*

Dideli Balius!

Draugystė szv. Antano parengia 10-tą metinį balių ant naudos Draugystės, katras bus laikomas serezoje 28 Lapkriczio (November), asztuntoj valandoj vakare ir trauksis iki ryto Thanksgiving dienos svetainėje STANDER HALL po No. 624 S. 4-th str. Įzenga dykai. Todėl szirdingai užprasdom visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ir imti dalyvumą.

Dar praneszam visiems Philadelphiaios lietuviams, kad Draugystė Algirdo Uzarų tą vakarą turės pirmą iszkilmingą apvaikszciojimą, nes jų bus pirmas iszneszimas velavos ir trauksis su marszavimu ir muzika gatvėms iki salei augszcziaus minėtai, kad imti dalyvumą ant balius.

Su guodone Komitetas Draugystės S-to Antano.

Sekretorius *K. Unika.*

Ką turi žinoti darbininkai?

(Pagal „Svoboda”.)

(Tąsa.)

Seniaus ir dabar. Senovėje, kada da nebuvo maszių, kožas dirbo sau skyriumi, ko jam reikėjo prie gyvenimo, tada dirbant ir czėdijant galima buvo ką nors dasidirbti, tada nebuvo tokio skirtumo tarp darbininko ir darbdavio. Tada darbininkas, jeigu dirbo ir czėdijo, galėjo pasitikėti, kad su laiku įsitaisys įrankius, prie darbo ir bus nepriegulmingu. Gizelis galėjo tikėtis kada nors pastoti savystoviu amatninku. Bet sziandieną jau to nėra. Kad sziandieną pastoti savininku dirbtuvės, angliakasyklų, arba žemės ploto reikia turėti daug pinigų. Darbininkas arba ukininkas nesuczėdys tiek pinigų kad ir kaszin kaip dirbtu per visą savo gyvenimą. Paimkime kaipo paveizdą audimų dirbtuvę: joje tik maszinos tiek kasztuoja, kad dirb-

tuvės visi darbininkai turėtu dirbti per 5 metus, kad sudėti tokią sumą pinigų. Nuo to laiko kaip tapo įvestos priėdarbų maszinos ir kas kart yra iszrandami nauji techniszki pagerinimai, įrankiai darbo nustojo buti prieinami visiems. Sziandieną tik piniguočius tą gali padaryti. Kuris gimė darbininku, tai jau galima sakyti, juomi ir mirs ir iki pabaigai savo gyvenimo turės samdytiesi darbdavėjams į naujagady-niszką verguė.

Ar dardzininkas gauna už savo darbą mokestį kokią vertėtu? Ne! Kapitalistas duoda darbininkui darbą, kad isz to turėti kodaugiausiai naudos, bet ne dėl to, kad darbininkas gerai uždirbtu. Jis žiuri kad isz darbininko darbo kuodau-giausiai pelno turėti. Trusą darbininko jis laiko per pirki-nį (tavorą), už kurį kuomi ma-ziau mokės darbininkui, tuomi daugiau jam pacziam bus už-darbio. Isz to tai neapmokėto darbininkų darbo yra pelnas kapitalistų, isz to pasidaro ka-pitalas. Kapitalistas, tokiu budu, kad ir nieko nedirbda-mas, pralobsta isz sunkaus dar-bininkų darbo. Pralobsta tik dėl to, kad jo valdžioje randa-si įrankiai darbo.

Mokestis darbininko. Darbininkas už savo darbą gauna tik dalį to uždarbio, kurį jam vertėtu gauti. Paprastai jis tiek gauna, kad szejp teip ga-lėtu iszsimaityti su savo szej-myna ir toliau dirbti ant kapi-talisto. Daugiaus gerumu ne-labai moka, tankiai bando ma-ziau mokėti negu darbininkui ant pragyvenimo reikia. Kad darbininkas teip-gi žmogus ir turi visokeriopus reikalus, už-laikyti savę ir szejmyną, leisti vaikus į mokyklą, rupintis apie savo protą, žmoniszkaigyventi ir t.t. tas niekam ne-rupi. Apart to maszinos kas kart daugiau darbininkų isz-stumia isz darbų, numazina al-gas, traukia į dirbtuvias mer-

ginas ir vaikus, nės darbas pa-sidarė lengvesniu ir nereika-lauja tiek pajiegų ir apskru-mo, kadan-gi maszina atlieka darbą, o žmogystai reikia tik ją valdyti. Dienos darbą, prie-kurio seniaus reikėdavo kelių deszimtų drutų vyrų, dabar maszina, valdoma poros mergi-nų ar vaikų, atlieka akymir-koje ir suaugęs vyras prie to-kių darbų nereikalingas. Kad nors kiek gintiesi nuo tokio stovio dalykų, darbininkai pra-dėjo organizuotiesi, nės tik su-sivienyje gali da szejk tiek isz-kovoti geresnes algas, arba su-trumpinimą darbo laiko.

Ar gali buti sutikimas tarp darbininko ir kapitalisto? Ne. Negali buti nei kalbos apie su-tikimą tenai, kur vienų reika-lai yra visai prieszingi reika-lams kitų. Kapitalistas no-rėtu isz darbo darbininko turėti kuodaugiausiai pel-no, apmokant jį kuomen-kiausiai; darbininkas vėl už savo darbą kas kart reikalauja vis daugiau, nės negal pragy-venti. Užtatai ir imtynės tarp jų. Kiekvienose imtynėse, lai-mi tas, kuris drutesnis. Dru-tesnis, be abejonės, kapitalis-tas gudrumu, tai-gi darbinin-kas isz anksto yra pasmerktas ant pereinanczio jo pajiegas darbo ir menkų uždarbių.

Bedarbiai darbininkai. Sziandieną yra minios darbi-ninkų, kurie kuone badu mirsz-ta, nes jokio užsiėmo gauti ne-gali. Isz tų tai be jokio užsi-ėmimo darbininkų pasidaro, teip vadinamoji „darbo rezerva“, kuri eina mažyn jei kiek geresni laikai užstoja ir darbai eina geriau, o didinasi, jei tik laikai blogesni ir darbai apsi-stoja. Tiejie bedarbiai suma-zina darbininkų mokestis, nės isz iszalkio pigiaus parsisamdo darbdaviams. Tokiu budu „laisvas“ darbininkas, sziandieną yra arszesniam padėji-me, negu vergas senovėje. Se-nose gadynėse vergas nėi kiek nesirupino apie rytojų, nės ge-

rai žinojo, kad ponas jam, kai po savo savascziai, neduos badu numirti, o laisvas darbininkas tuomi pasigirti negali, kadan-gi isz kokios nors priezasties, kas valanda gali darbo netek-ti, o tokia priverstina bedarbė tai yra darbininkui skurdas ir badas.

Kapitalistai sunaikina amatninkus. Kapitalistai tur imtynes ne vien su darbinin-kais, bet ir tarp savęs vieni su kitais. Tokia savitarpinė kova vadinasi k o n k u r e n c i j a. Kiekvienas norėtu kuodau-giausiai uždirbti ir savo prie-szininką sunaikinti. Pergalė-toju isz tos kovos iszeina tas, kuris pataiko iszdirbti iszdar-bius kuopigiausiai. Kuris-gi tą gali padaryti? Tas, kuris turi didelę dirbtuė, geresnes maszinas ir daug pinigų. Be-turtis amatninkas negal iszlai-kyti tos konkureneijos su pa-brikantais ir nusigyvena. Jis isz visų savo pastangų darbuo-jasi, neturėdamas atsilsio dieną nėi naktį, dirba mažai szventes dabodamas, dirba ir dirba ir galiaus spjovęs ant savo savis-tovumo, eina drauge su darbi-ninkais parsisamdyti į kokią dirbtuė. O nauji iszradimai yra tiesiok ardytojai amatnin-kų buvio. Isz tukstanczių pa-veikslų užteks szito: kalvis, duokime sau, dirbdamas per dieną 13 valandų arba dau-giau, galėjo padaryti 2,000 vi-nių, maszna szią dieną per 8 valandų padaro 500,000. Vis-ką tai daro kapitalas, kuris yra abelnu prieszu darbininko, amatninko ir ukininko. Jis sziandieną teip viską valdo ir slogina, kad darbininkus kas kart stumia į didesnį skurdą, sunaikina, amatninkus o uki-ninkus į skolas įvaro.

Kas ner priezastis tokių apzstovų? Isz to ką mes iki sziol pasakėme, aiszkiai maty-ti, kad priezasczia blogų laikų ir vargo yra blogas szių dienų surėdymas. Kapitalistai, kai-po viena dalis draugijos, laiko

suglemžę į savo rankas maszi-nas, dirbtuves, kasyklas, gele-zinkelius, žemę, žodziu sakant visas szakas iszdarbystė ir pra-monės; jų rankose valdžia ir galybė ir jie teip valdo ir tai-ko viską, kad sau turėti kuodaugiausiai naudos, nepaisant ant kitų; jie iszduoda sau nau-dingus įstatymus, nors jie ne-teisingi ir skriaudžia kitus. Ki-ta dalis draugijos minios dir-banczių žmonių, remesi ant malonės kapitalistų, kurie isz žmonių darbo, krauja sau ne-iszpasakomus turtus, nepaisy-dami nėi kiek, kad žmonės yra nuvagę ir iszbabėję.

Kaip praszalinti vargą darbininkų? Nuo senų gadynių vis randasi žmonių, kurie sten-gėsi pažinti prietikius ir surė-dymą draugijos ir pagerinti buvį žmonijos. Blogi dalykai tarp žmonių, kaip antai: vergi-ja, baudžiava, alinimas ir skriaudimas darbininkų luomos, tai vis buvo klausimai, kurie rupėjo žmonėms, norin-tiems praszalinti blogą surėdy-mą isz žmonių tarpo. Musų amžyje, amžyje garo, elektros ir visokių iszradimų, viskas sparcziai eina pirmyn, teip-gi ir supratimas draugijiszku rei-kalų ir klausimas, kaip page-rinti likimą dirbanczių luomų ir praszalinti visokias skriaud-das, kas kartas labiaus užima protus mokintų vyrų. Tarp daugelio vyrų ir partijų, kurių mieriu yra permaintyti sziandieninį surėdymą ant geresnio, žymiausią vietą užima s o c i a l i s t ų p a r t i j a, kuri aiszkiai ir placziai pasistatė savo mierį: i s z l i u o s u o t i ž m o n i j a be s k y r i a u s t a u t y s t e s, t i k e j i m o, s p a l v o s i r l y t i e s i s z n a u j a g a d y n i s z k o s v e r g u v e s, i s z k o v o t i j a i p o l i t i s z k a s t i e s a s, p r a p l a t i n t i a p s z v i e t i m a, n a i k i n a n t t a m s u m a i r n e ž i n i a.

(Toliaus bus.)

Keksztu Simas.

(Tąsa.)

mis, né maišais, né rezginėmis pašaras joms nesinešioja, o vienok vargšės maitinasi, gyvastį užlaiko ir da gi skanūs kiaušinėlius deda. Tarytum, reiktų žmogui stebėtis ir didelei guodoti, kad šitie gyvuolėliai teip mažai reikalauja nuo žmogaus ir neša jam naudą. Jug moters už vištų kiaušinius prisiperka da adatų, šakučių plaukams prismeigti, muilo kvepenčio brusiuką ir kitokių niekniekėlių. Bet paklauskite, kokią naudą neša mūsų ukininkams šitie skiauturuočiai:

„Vištų mano atminime tėvai laikydavo ant mūsų ukės apie 60 arba 70 per žiemą, o pas manę jų budavo apie 50–60 per žiemą. Pasiliko ant žimos aną metą 65 vištos. Pastogės sau tikros neturėjo: vienos po kluonus gyveno ir naktimis sulėkusios ant pantų tupėjo, kitos ant tvartų nakvodavo, kitos po klėčia susitraukusios diena, naktis gursodavo, tai keletas vyšniose ir kituose medžiuose po plynu dangum ant šalčio, vėjo ir lytaus per žimos ilgas naktis kėsdavo. Dieną budavo smelkiasi kur nekliut: spėjai praverti klėties duris, įkelti koją — štai, tartum, kas jas pašaukė — prilindo pilna klėtis tų pasakorkų: vienos į aruodus sušoko, kitos miltskrynėje jau kapsto, tai, klausyk, jau ant užlų po grudus kasa — visur jų pilna, né atsiginti negali, kaip kokių čigankų! Kartais tik neapsižiurėk — tai ir rasi sugrįžęs keletą užsidariusių viduje ir daug pridirbta pragaišties. Kluone suteršdavo vežimus, mašinas ir kitokius padarus, priteršia arkliams kapone, šiaudus, šieną ir tokio pašaro gyvuoliai nenori ésti. Arba spėjai praverti arklidę, kur bārstosi šioki-toki grūdai, tai né nepatirsi, kaip prispitė daugybė tų kuodpalaikių: tuo sušoko į rindas, užteršė pašarą, priteršė rindas ir viską pametęs, nors ir labjausiai neturėtum laiko, valyk jų mėšlą. Vištos mėšlas yra labai bjaurus; ypatingai arkliai arba galvijai, kurie labai megsta švarų pašarą, vištų suteršto visiškai néda ir né nosies nekįša artyn, ir per tai daug gero pašaro eina ant niekų. Per ištisą žiemą be paliovos prisieidavo vaidintis su vištomis. Gal pasakysite, juog jos minta visokioms pabiromis? Tai ne, tokiai daugybei vištų negali užtekti vien tik

pabirų; nors nėra skyrium aruodo vištomis, tačiaus gospadinė arba piemenė per žiemą tik po saujalę išnešioja daug javo. Lesina pas klėtį ant žemės, kur pusė pašaro susimina ir eina per niek.

Žiema pasibaigė, atėjo pavasaris. Gospadinė, su plačiu žiurštu išsinešus geresnių grūdų, miežių arba kviečių, sušaukė savo šeimyną. Ant tų pėdų subėgo iš visų pakampių didelė goveda vištų, godžiai už viena kitos griebia grūdus, viena kitą nusistumdamos, šnekasi gana garsiai, nes skanu ryti kvieteliai. Gospadinė, kaip kokia vištų karalienė, užžiuri tarp jų tvarką; perskaitė tyliai ir su balsu po kelis syk savo šeimyną, ar da tebėra visos šeiminykštės; teipogi permetė akimis kožną, ar jau rausta skiauturės, ar tuo pradės dėti; — vieną kitą pasigavus pavezdėjo ar da ne su kiaušiniu. Tai gi perskaitė po kelias eiles, o dvidešimties ir keturių kaip nér teip nér — randa tik keturiasdešimts ir vieną. Šian éjus, ten éjus — išlandė visus pašalius šukaudama nebuvelių, o jų, tartum, né nebuvo. „Tai, turbūt, tie bestijos šeškai nabagėles sudraskė! Nebereikalo da aną nakt nesavu balsu suriko po klėčia? Arba kluone kartais naktimis budavo smarkiai kudakuoja? Tai bestijos!... Leidžia tas Dievas visokius piktadarius žmonėms!“ Teip viena sau vaikštinėdama šneka gospadinė. O kas daugiau, kad ne šeškai? Piemenukai versdami šiaudus iš palėpių užtiko net keturias vištas pusiau suėstas, o po durpomis gale klėties, baigdami kurenti, užtiko daugybę vištų plunksnų, sparnų, kojų, kaulelių ir šeškų volas. „Gailu vištelių, kad tiek daug nuėjo šalin, priegtam da irgr udo sudarkusių, ale ką dabar gali daryti, užteks da ir likusių“, teip budavo raminasi gospadinė: „jug kad gerai dės, tai bus tų kiaušinių iki privalgant“. Beveik kožną žiemą plynia pagrėbdavo apie trečdalį paliktų ant žimos vištų. Kelios tų vištų pradėjo dėti da prieš vėlykas ir gospadinė pririnko vėlykoms net puskapį kiaušinių — teip kad kožnam išėjo net po tris kiaušinius; kitos pradėjo dėti apie Jurgines, o keletas, turbūt, ką buvo žiemą labai suvargusios, arba per daug pasenusios — (vieną juodą su dideliu kuodu vištą kitaip né nevadino niekas, kaip dėdiene; juokdavosi, kad ta višta visų namų močiutė, už visus seniausia ir pamenanti krakusmetį) — ir

pradėjo dėti apie Jonines. O koks dėjimas? Vos pradieniui arba net į trečią dieną smaugčiojo! Gospadinė kas diena perpietėmis, pasikišus žiurštą arba su gurbučiu rankoje, lando po visus pašalius, išlando antvartės, palėpes jieškodama kiaušinių. Kartais vesdavosi kiaušiniai ir Onutę, vyresnęją mergaitę: palandina ją po klėtim, po žagarynu, po malkomis — kur tik yra kokia įlendama skylė. Vieną kart, juodviem bekiaušiniaujant, belandant Onutei, štai kas atsitiko: Mergaitė palindo po kruva malkų ir lyg tyčia į tą tarpą užt ir sugriuvo malkos ir užgulė Onutę: Mergaitė suriko ne savu balsu, o motina persigandus net apalpo. Tai da Dievo meilė, kad į tą tarpą pusbernis parėjo iš lauko plaktukų. Pamatęs gospadinę berėkiant apie sugriuvusias malkas — tuo prišoko, paklausė kas, kaip, ir ant tų pėdų šoko draskyti malkų kruvą, mesdamas plauskas šalin. Rado Onutę pusgyvę: vargšė nusigandus, perbalus, be žado, tik putos verčiasi iš burnutės, né nepastovi. Nunešė pirkčion ir paguldė lovon. Pašaukė nuo šienpjuvės ir manę. Aš kogreičiausiai nulėkiau daktaro, parsivežiau: daktaras apžiurėjęs rado nulaužtą kairę ranką ir pritrintą krutinę; padaręs ką reik, užrašė liekarstų, bet pasakė, kad mergaitė be gu pasveiksianti. Teip ir stojosi: pasirgo keletą sanvaičių ir pasimirė. Likosi tiktai dvejetas: Jonukas septintų metų ir Magdutė ketvirtų.

Dabartės mamai eidavo padėti kiaušiniai Jonukas. Vieną kart jau kad tik kiek, tai butu buvę ir po Jonukai: višta sukudakino ant avinės stogo, — motina paėmė, prisinešė kopėčias, užlipdė Jonuką ant stogo ir liepė jieškoti guštos. Užtiko vištą bededant ant pat kraiko: rado aštuonis kiaušinius, susidėjo į kepurę ir buvo besiirias stogu prie kopėčių — štai iš netyčių paslydo, nespėjo susiturėti ir nusirito ant žemės, kaip koks karnų kulys: kiaušiniai pabiro, susimušė, o Jonukas, labai skaudžiai prisitrenkęs, valandėlę tysojo ant žemės, negalėdamas atgauti kvapo. Po valandėlei atsipeikėjo, bet per keletą dienų vaikščiojo kaip nesavas; vis skundėsi, kad šoną diegia, tai galvą skauda — pagalios visai pasveiko. Kitą kart jau nebelipdino Jonuko ant stogų. Tik štai da kartą vėl kas tikosi bekiaušinių (Toliaus bus.)

Atsakymai.

Komitetui J. R. Manches ter. Jusų rasztas nepatils. Vietomis negalima suskaičyti nei suprasti ką norite pasakyti. Raszote „Komitetas“, o nei savo vardo nenorit pasiraszyti. Jeigu „komitetas“, tai turi būti keletas paraszy. Priegtam kun. Vaitį laikote už brangiausį „skarbę“, o paskui užmėtinėjimus jam darote. Kad kun. Vaitis jus apleido ir nusidangino į Glasgovą, tai menka iszkada dėl jusų ir tautos. Kun. Vaiczio rupestis yra tik tai pasipinigauti, o ne jusų ir tautos gerovė.

K. Pilėnui, Londone. Apie tai, ką Tamista savo įsteisinime kalbi, mes turime autentiskas žinias ir priešingas. Atsiszaukimas nepatilp.

Pajieszkojimai.

Asz, Motiejus Gutauckas, pajieszkau Motiejaus Paužos, isz Senapilės pav. Suvalkų gubernijos. Keli metai atgal gyveno St. Louis, Mo. Jis pats, ar kas isz žinanczių apie jį, teiksis praneszti mą žinią ant szito adreso:

Motiejus Gutauckas,
514 N. Elm str.
Kewanee, Ill.

Pajieszkau savo pusbrolio, Mykolo Baliuno, isz kaimo Mikla isių, par. Punsko, valsčiaus Mockavos. Kas apie jį žinotu, arba pats, teiksis suteikti žinią ant szio adreso:

Jonas Žardeckas
603 W. Mahanoy str.
Mahanoy City, Pa.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPAUGYSTĖS.

Prezidentas — V. Daukszys
P. O. Box 1018 Plymouth, Pa.

Sekretorius — A. Ilgunas
P. O. Box 48 Gilberton, Pa.

Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius — N. Olszinskas
825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

Mėsinyczia Adomo Adžgaucko,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiaušieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau milkių, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už pigesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas **Ad. Adžgaucka**

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

OUR \$1:50 ANTI FAT BELT

For \$1.50 we furnish the celebrated BROWN'S ABDOMINAL BELT for the cure of CORPULENCY.

Corpulent people who wear the Brown's Abdominal Belt run no risk of Navel Rupture or Umbilical Hernia; you get a comfort and ease of action you will appreciate. No corpulent person can afford to be without this belt. Cut this Ad. out and send to us with \$1.50 and 10 cents extra for postage, state height, weight, age and number inches around the body, largest part, and we will send the belt to you by mail postpaid, with the understanding that if it is not perfectly satisfactory and equal to belts that retail at \$3.00 and upwards you can return it at our expense. Write for free Belt and Truss Catalogue.

SEARS, ROEBUCK & CO., CHICAGO

LENGVUMA
suteikia ir gydo visados kosulį, bronchitis, perszalimą, gripą, pradzią džiovos.

Severos Balsamas dėl Plauczin
Geriausia gyduolė nuo kosulio.
25 c. ir 50 c.

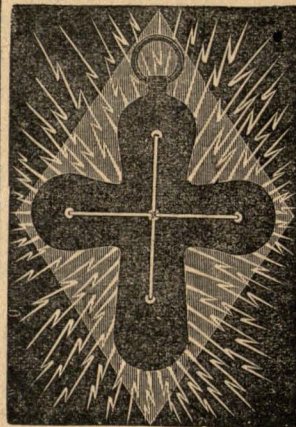
Visi skausmai ir nesmagumai pręina po vartojimo.

Severos Aliejus szv. Gothardo
Linimentas szejimyniskas
Prekė 50 ct.
Lietuviszkų agentų reikalaujame visur.

W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.
Severos gydūlės yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str. Plymouth, Pa.

Pirmos kliasos Saloonas.
ant pardavimo su visoms prietaisoms už pigią prekę. Pasiklausti reikia Plymouth House 30 E. Main str. Plymouth, Pa.

Diemanto Elektros Kryzius.

Vadinamas teipgi Volta Kryzių, keleta metu atgal tapo iszrastas Anstrijoje, ir pasidėvojant savo naudai Kryzius tas veik prasziplatio Vokietijoje, Francuzijoje, Skandinavijoje ir kitose Europos szaliose, ir szlandien yra labiausiai pageidaujamas kaip galingas vaistas nuo heumatizmo ir dangelio kitų kuno negaliu.

Elektros Diemanto Kryzius gydo Reumatizma teip muskulu kaip ir sanariu Neuralgija ir kitus kuno skaudėjimus, Nerviszkuma, Nervu nusilpėjima, Silpnuma, Prastota Nervu Gyvuma, Nervu Nupoliama Nemiga, Abejotvinguma, Dvasios Nupoliama, Hysteria Paralyziu. Sustengima, Drebuli, Neuralgija, Apopleksija, Nuo marta, szv. Vito Szoki, Szirdies Plakima, Galvos skaudėjimai ir visus Nerviszko sistemo sugedimus.

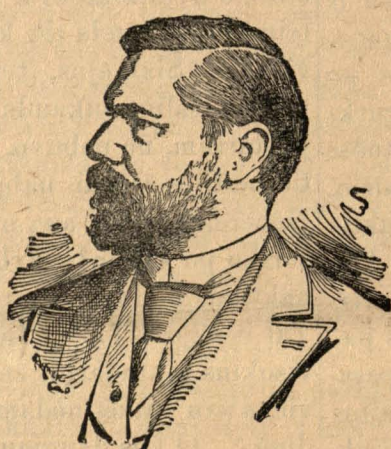
Veikmė jo apeszka pati per save begyje keletos dienu, bet kartais uztrinka kelias dienas. Kryzių reikia noszinti dieną ir nakį, pakabinta ant szilkinio szniuruko ant kabo ar gsz z au szirdines indoubos. Mėlynoji pusė turi būti nuolat apversta. Priesz naudojima ir viena syki ant dienos po tris dienas Kryziu in truputį drungna geriausio ukuso skytlima ir laiky per keleta minuociu. Vaikams ziurint pagal amziu, ukuso reik su vandeniu atskiesti. Prekė to Kryzius yra vienas dieris ir svarantuojamė, kad jis suteiktokia vat naudą kaip kas e jusseje elektriszki dirzai. Kasznuojanti penkiolika bel dvidezintis sykių daugiau. Kožnas szejimynos sanarys, sveikas ar ligotas, niekadoss neturi but be to Elektriszko Kryzius, kurs yra geriausiu gelbėtoju priesz visokias kuno negales ir skausmus. Priესk viena dolerį per

expresa, ar money orderį arba registruotoj gramatoj, o mes tametai avais kasztais pasiusime viena Elektriszka Diemanto Kryziu, arba 6 už \$3.00. Gaunamos tukstanczialis rez mendacijos nuo ypatu, kurios su pagelba szio Stebuklingo Kryzius iszsigydė. Yra uztektina dėl parodymo jo magiszkos galybės. Sztai pora tekiu rekomendacijų:

Asz naudojansi jusų Diemanto Elektros Kryzių nuo 21 Kovo ir persitkriunau, kad tas kryzius tikrai teip pagelbingas, kaip sakėtė. Per ilga laiką asz negalėjau valdyti savo deszines rankos ir daug kentėjau: visada turėdavau laikyti ją pariszta. Po naudojimo begy dvių sykių sanvaiczių jusų Diemanto Elektros Kryzius galėjau apsieiti jau be pariszimo. Dabar su ta ranka neszu pilną kibirą vandens. Asz ir nežinau, kaip atidėkovoti jums už teip didele suteikta man pagelba.

ANDRES MADSEN, 2655 Quiney Ave., OGDEN UTAH, April 15 1892

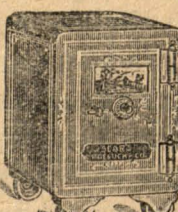
The Diamond Electric Cross Co. Dept 27, 305 Milwaukee ave., CHICAGO,

Dr. Kallmerten
GARSINGAS SPECIALISTAS
Chroniszkų, nerviszkų ir privatiszkų ligų vyrų, moterių ir vaikų kuris iszgydo per paczta.
\$1,000

nagrades duos dėl to gydintojo kuris iszgydė tiek ligų ligų į tą laiką kiek Dr. K. Jojo gyduolės yra dirbamoss isz žolių ir ezakų dėl kožno ligonio atskyriam. DR. KALLMERTEN ISZGYDĖ TUKSTANCZIUS. Daugelis likos gydintojų apieleti kaip neiszgydomi. Jeigu kent ant kokios norints ligos, raszykite pas Dr. K. idant prisietu RODA (DYKAI). Apraszkyt gerai savo ligą, lyti, (vyras ar moteriszke) amžį, kiek sveri, truputį plankų ligonio ir už 2 centus pacztime markę o apturesi teisingą apraszymą ar galima bus iszgydint ar ne. Adresas:

DR F. J. KALLMERTEN.
TOLEDO, OHIO.

ONLY \$5.00
SEND US \$5.00 as a guarantee of good faith and we will send you any fire proof safe by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine it at your freight depot and if you find it the equal of any fire proof combination lock iron and steel safe made and about one-third the price charged by others for the same size and grade, pay your freight agent our special factory price and freight charges, less the \$5.00 and we will return you \$5.00. 100-lb. combination lock safes for the home, \$6.95; 300-lb. office and store safes, \$11.95; 500 lbs., \$17.95; 700 lbs., \$21.95; 1000 lbs., \$29.50; 1250 lbs., \$33.50; very large double outside and double inside door safes for large business, factory, jewelry or bank, 50 inches high, 2400 lbs., \$63.75; 68 inches high, 3000 lbs., \$89.75. Freight averages 25 cents per 100 lbs. for 500 miles; for 1000 miles, 40 cents. WRITE FOR FREE SAFE CATALOGUE and special liberal C. O. D. offer. SEARS, ROEBUCK & CO. Chicago.

Daugiau kaip 30 metus iszmcgintas! Dr. RICHTERO wisam swietui zinomas "ANKER" (Inkarinis) PAIN EXPELLER. yra geriausia gyduole nuo Rheumatizmo, Neuralgijos, Sausgelos, Strenu Skaudejimo ir tt. ir wisokiu Rheumatizku skaudejimu. uz 25c. ir 50c. pas wisu aptiekorius arba pas F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl Street, New York.

D. L. & W. E. R.
Trukiai iszeina isz Plymouth'o:
Ant 7:00; 8:47; 10:13; 11:51 isz ryto į Scranton New York, Philadelphia, Binghampton, Elmira Buffalo, ir visų tarpinių stacijų bei į Vakarus.
Ant 7:38; 9:02; ir 11:3 isz ryto į Nanticoke Bloomsburg, Northumberland bei visų tarpinių stacijų ir susvienyjant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore, ir t. t.
Ant 2:25; 3:47; 4:40 7:41 ir 10:15 po pietų į Scranton New York, Buffalo, ir visų tarpinių stacijų.
Ant 2:00 2:49 4:32 6:43 9:50 12:30 pietų į Northumberland ir visų tarpinių stacijų susvienyjant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore ir t. t.
Tiketlai už pigiausę prekę į visas szalis, Sziaurę — Pietus, Rytus ir Vakarus ir į minksztujų anglių apielinkes. Pasiklauskite ant dypo Plymouth, Pa.

HOTELIS arba geriausia užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szį bei tą dasizi-noti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokių arielkų, ar cigarėlių skanų užirukyti, ateikite pas:
Antaną Kalinaucką
18 N. Hancock st., WILKES-BARRE

M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir 'TIKIETUS GELŽKELIŲ' į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susieszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigūs greitai ir pigei.

Susiesznekam visokiose kalbose. Pinigūs priimam bankon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Musų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

ELASTIC GOODS AT HALF PRICE.

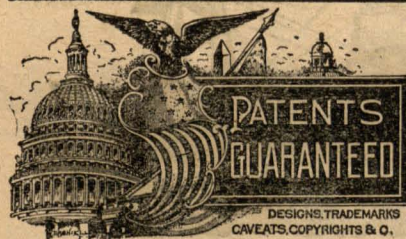
If you want us to make to your MEASURE and ORDER ELASTIC GOODS for the RELIEF AND CURE OF VARIOUS VEINS, WEAK, SWOLLEN OR ULCERATED LIMBS, COPULENCY, ABDOMINAL WEAKNESS OR TUMOR, state your height, weight and age, state number of inches around body or limb at each letter shown in cut and send to us with our SPECIAL PRICE. We will make the goods to order from the very finest fresh rubber elastic material, guarantee a perfect fit and if you do not find it perfectly satisfactory and equal to goods others get double the price for return at our expense and we will refund your money.

OUR SPECIAL PRICE for all fine silk elastic thigh stocking, A to I, \$7.50; thigh legging, C to I, \$6.00; thigh piece, G to I, \$2.50; knee stocking, A to G, \$5.00; knee legging, C to G, \$4.00; knee cap, E to G, \$2.00; garter stocking, A to E, \$3.00; garter legging, C to E, \$2.00; anklet, A to C, \$2.00; abdominal belt, K to M, \$10.00. COTTON ELASTIC GOODS, ONE-THIRD LESS. Special Covered Elastic Abdominal Supporter, made of soft lisle thread, interwoven with protected rubber thread, 8 inches wide, \$2.00; 10 inches, \$2.25; 12 inches, \$2.50. Write for Surgery Catalogue SEARS, ROEBUCK & CO., (Inc.), CHICAGO, ILL.

Didelis lietuviszkas PABRIKAS SKRYBELIŲ!

Dirbu Skrybėles kietas ir minksztas visokių spalvų, geriausia proga dėl lietuviszkių sztornykių kad parduodu tuzinais in sztorus ir ant geriausių iszlygų. Jeigu norit turėti savo krautuvėse geras skrybėles dėl savo kostumerių tai kreipkitės pas:

E. F. Bloom'a
55 McChesney st.
ORANGE N. J.

Our fee returned if we fail. Any one sending sketch and description of any invention will promptly receive our opinion free concerning the patentability of same. "How to Obtain a Patent" sent upon request. Patents secured through us advertised for sale at our expense.

Patents taken out through us receive special notice, without charge, in THE PATENT RECORD, an illustrated and widely circulated journal, consulted by Manufacturers and Investors.

Send for sample copy FREE. Address, **VICTOR J. EVANS & CO.** (Patent Attorneys), Evans Building, WASHINGTON, D. C.

Neskaityk! Hallo! kur eini?

— Einu pas Jankauską iszsigert, nes jis užlaiko gardžiausią Alų, Vyną ir Degtinę visam Waterburyje.
— Na, kad teip, tai eisiu ir asz, nes asz to pirmiaus nežinojau.

— Tokius gėrymus, kokius jis užlaiko, geria Lietuviai, ponai, karaliai, kunigai, ubagai ir szejp „dželtamonai“.

— Pas jį Cigarų laivas atplaukia kas mėnesis net isz Kubos.

Nepamirszkite adreso.

J, A, Jankauskas

768 Bank str. Waterbury, Conn.

Dr. Leonard Landes,

Lietuviszkas Doktoras.

134 E. 24th St. New York.

Garsingas gydytojas vyriszkių ir moteriszkių ligų. Mokinosi universitete New Yorke, praktikavo ligonbucziuose; Vienniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perdetiniu mokslo Labanon, Balle-vue, Port Graduale Hospital College ir t. t.

Uz tikrina iszgydyma

visų slaptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą vidurių galvos, nepomietį, apalpiimą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moteriszkas ligas ir nevaisingumą. Gydymui nerviszkių ligų reikia naudot elektrikinias prietaisas.

Ligas lytiszku dalju

iszgydysiu į keles dienas, taipogi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdziuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegių ir t. t. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gydan pasekmingai, ir slėpemas ligas užlaikau slaptybėje.

Dr. Leonard Landes.

134 E. 24th st., Cor. Lexington Ave.

Offiso valandos: nuo 9 ryto iki 1 po piet. nuo 5 po piet iki 8 vakaro
Nedeliomis: nuo 8 iki 10½ val. ryto; nuo 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gromatas dykai.

Užpraszydami gydyklas prisiuski-te \$1.00.

Jeigu sergi, tai parasyk kiek turi metų, kiek sveri ir apasyk savo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

SEND 50 CENTS to us with this ad. and we will send you our celebrated LA BERTA GUITAR by express, C. O. D., subject to examination. It is a Genuine La Berta American made instrument of great beauty, perfect rosewood finish, very highly polished. Handsomely inlaid around sound hole and inlaid stripe in back, celluloid bound top edge. Fingerboard accurately fretted with raised frets, inlaid pearl position dots, American made patent head, and finest nickel plated tailpiece. A REGULAR \$8.00 GUITAR, powerful and sweet toned, furnished complete with an extra set of best quality steel strings and a valuable instruction book which teaches anyone how to play.

EXAMINE THE GUITAR at your express office and if found exactly as represented and the greatest bargain you ever saw or heard of pay the express agent \$3.65 less 50c, or \$3.15 and express charges and the complete outfit is yours. Satisfaction guaranteed or money refunded in full.

SPECIAL PREMIUM OFFER. With every order for \$3.65 cash in full we will give a Lettered Fingerboard Chart. It is an accurate guide, having all notes, with sharps and flats in full view, and can be easily adjusted to any guitar without changing the instrument. With the use of the lettered fingerboard anyone can learn to play without the aid of a teacher. Write for free musical instrument and piano organ catalogue. Everything at lowest wholesale prices. Address, **SEARS, ROEBUCK & CO., CHICAGO** (SEARS, ROEBUCK & CO. are thoroughly reliable. -Editor.)

Del vyru tiktai.

Asz kenziau daugelį metų, kaipo pasekmę jaunystės iszdykumo ir perzengimą istatymų prigimties. Asz iszleidau ezimtus dolerių ant daktarų, nerandant pagalbos. Galiaus, lankantis savo szalije, asz kreipiausi prie tulo garsaus daktaro Viennoje ir jis davė man gyduliu, kurios mane visiszka iszgydė. Asz apie tai pažarsinau savo draugams ir tie, kurie kentė phiziszka, bandė ir iszgydytais tapo. Tada asz visiszka persilindijau, kad kiekvienas kenziantis nuo tų ligų, gali atgauti sveikatą, vartojant tas gyduoles.

Daktaras davė man receptą ir gerai žinant, kad daugelis galėtu pasinaudoti isz jo, asz pasiryžau suteikti jį kiekvienam, kuris pareikalautu. Asz neturiu ką parduoti ir pinigų visai nenoriu. Asz garsinu vien dėlto, kad ezi žinia ne vienam gali buti naudinga. Jeigu reikalaujete, raszykite įdėdami mąrkę ant atsakymo ir asz atsiusiu jums tą receptą lietuviszki kalbot. **KAREL JOHNSON,** 32 Hohmau st., Hammond, Ind.

WM. N. REINOLDS, Jr., ADVOKATAS.

42 Welles Building, Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306
Skolina pinigus.

GYVASTIES GYDUOLE!

iszrasta pirm dviejų metų Europoje — iszgydė tukstanczius žmonių. Pargabenta Amerikon per gydymo instituciją INTERNATIONAL CLINIC. Gydo:

REUMATIZMĄ: artretizmą, skaudėjimus kryziuje ir strėnoe, krutinėje, silpnumą kojų ir tt.
SKILVIO LIGAS: netrovėjimą, stoką smoko, skaudėjimą po krutinę ir žemiaus, užkietėjimą vidurių ir tt.

NERVISZKAS LIGAS: sujudimą, dslinį paralyžių, epilepsiją (ezokis szv. Vito), galvos skaudėjimą ir tt.

KRUTINĖS LIGAS: atskvėpimą, gerkle, uždusimą, kosulį, plautį, pradžią džiovos ir tt.

KEPENŲ LIGAS: dieglius, geltige, melancholija, hemoroidas, nenora dirbti ir tt.

GUMBO LIGAS: sustojimą antdrapanių, sopulinių mėnesinės tekėjimą, skaudėjimą apatinės dalies kryziaus, tekėjimus ir tt.

INASTŲ LIGAS: puslės, szlapumo kanalų ir tt.

ODOS LIGAS: iszmėtymus, dedervines, niezus.

Gyvasties gyduoles czystija krauja.

Jeigu kentl, pamegink tik vieną plėczką GYVASTIES GYDUOLIŲ o bui dėkingas. Plėczka kasztuoja \$1.00 (vieną dolerį). Užpraszydai tuojais isz siunczian. I Expressu Pinigūs prisiusti apsergėtame laiszke arba per Money Order ant adreso: **International Clinic,** 8361 Superior Ave. Station S. Chicago, Ill.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa. Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią modą, duoda druta ir gerą materiją ir už pigę prekę. Teiposgi senus ant naujų perdirba. Visi pas savo Tautietį.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo Apdowanota

ant Kosciuszkos Parodos už rupestringą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreiszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszoziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais igijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Vienybe

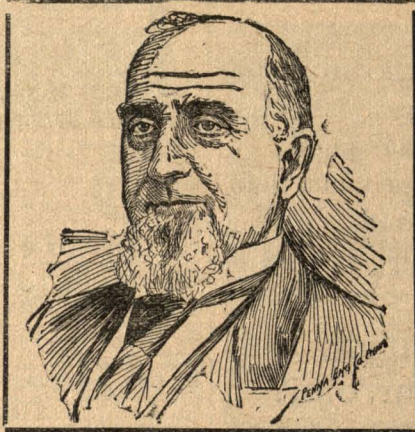
Simon Long's Sons.

Krautuve pagal kuria, visi prekes riktuoja.

Mus 53 metinis, iszpardavimas
trauksis iki pietu Padekavonės
dienes 29 Lapkriczio (Novem.)

Mus 53 metinis, iszpardavimas
trauksis iki pietu Padekavonės
dienes 29 Lapkriczio (Novem.)

**Didziausias
iszpardavimas**

**kokis nors
kada buvo.**

Mus 53 metinis iszpardavimas trauksis iki pietu Padekavones dienos 29 Lapriczio (Nov.)

Tukstancziai norincziu pirkti drapanas kaip isz szito teip ir iszaplinkiniu miestu nuolatos praszo mus prailginti laika iszpardavimo, kad ir jie turētu progą pigiai apsipirkti pries ziemą ir kad galētu pasinaudoti isz nuleidimo.

10 c. NUO DOLERIO ANT VISOKIU PIRKINIU.

Vyru sutai.

Vilnoniai ant rudenio ir zimos, dailai pasiu-
ti; prekė \$8.00, dabar.....\$5.40

Geresni, paskutinės mados, visur szilkais at-
siuvinėta; prekė \$10.00, dabar.....\$7.20

Vaiku trumpos kelinaites 9c.

Paikų siutukai, dailai pasiuti didumo nuo
3 iki 16 num., prekė \$3.00, dabar.....\$1.79

Puikus vaikų siuteliai, darbas gerai atliktas;
prekė \$4.50, dabar.....\$2.69

Mes pasiryzome padaryti
pagal reikalavimą žmonių ir
prailginti iszpardavimą, nors
per tai mes digeziai prakisza-
me, vienok nepaisome to, jei
tiktai galime užganėdinti mu-
sų kostamierius. Prailgini-
mas szito iszpardavimo tai yra
suczėdijimas keletu dolerių
dėl žmonių, kurie da nėra ap-
sipirkę ant zimos. Nežiur-
rint, kaip mažą pirkinį jus
pirksite, jus visgi suczėdysite
pinigus, jeigu pirksite pas mus.

Vyru Overkotai.

Paskutinės mados overkotai, dailiai izro-
danti; prekė \$10.00, dabar.....\$7.20

Puikus overkotai su atlošo pamuszalais; pre-
kė \$14.00, dabar.....\$8.91

VAIKU DRABUŽIAI.

Vaiku drabužiai, gerai pasiuti, nuo 3 iki 8
metų; prekė \$2.50, dabar.....\$1.49

Vaikų drabužiai ant zimos, puikaus darbo;
prekė \$4.00, dabar.....\$1.99

Simon Long's Sons,

12 SOUTH MAIN ST. WILKES BARRE, PA.

50 YEARS'
EXPERIENCE
PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may
quickly ascertain our opinion free whether an
invention is probably patentable. Communica-
tions strictly confidential. Handbook on Patents
sent free. Oldest agency for securing patents.
Patents taken through Munn & Co. receive
special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest cir-
culation of any scientific journal. Terms, \$3 a
year, four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Griaiciausiai iszgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave.

Scranton, Pa.

CASH for acceptable ideas.
State if patented.
THE PATENT RECORD,
Baltimore, Md.

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz
viso miesto. Prilaikau visokius gė-
rymus, kaipo tai: Alų, Arielką, Li-
kierą, Vyną ir visokius Cigarus pir-
mos klesos, taipgi siuncziu pinigų į
visas dalis sviato. Pardūdu Laiva-
kortes ant visų linijų. Apart to dū-
du kiekvienam prieteliszką rodą.

Todel nepamirszkit jog mano HO-
TELIS po No 1837 Main Ave. Pro-
vidence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia.

DIDELIS SKLODAS

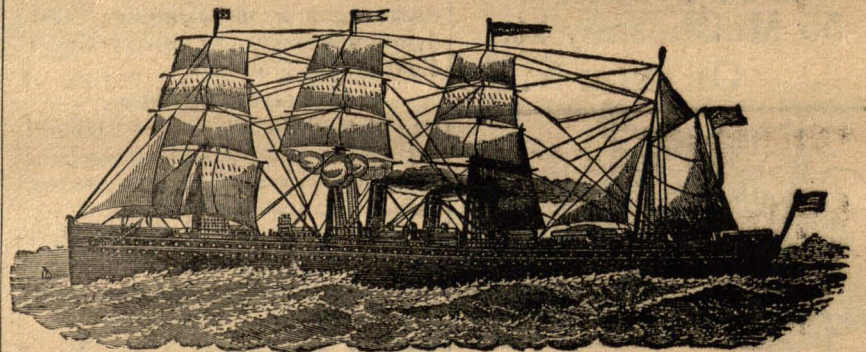
S. J. Mockaiczio

Uzlaiko geriausia Vyną, visokio sky-
riaus Arielkos ir kitų szurdį pastipri-
nanczių gėrymų, teipgi skaniausių
Cigarų, tik nepamirszkite vietos

S. J. Mockaitis

224 ir 226 South Main Str.
SHENANDOAH, PA.

Cerbtini Tautiecziai!

Turiu už garbę praneszti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant
lab aigerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigų į visas
dalis sviato. Uztikrinu jog su, nuo manės pirtoms laivakortėms perva-
ziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuncziu pinigų į Lietuvą ir į kitus
krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insu-
rance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, uzlaikau vyną
alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir nei
prabaszcius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN